
EX LIBRIS CAR. GRÖNBLAD.

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Getty Research Institute

https://archive.org/details/katalogofvervast00hogr

Kataloger öfver i svenska offentliga bibliotek befintliga inkunabler. 1.

KATALOG

ÖFVER

VÄSTERÅS LÄROVERKSBIBLIOTEKS INKUNABLER

UPPRÄTTAD AF

D:R ISAK COLLIJN
E. O. AMANUENS VID UPSALA UNIV.-BIBLIOTEK

MED TVÅ BILAGOR

UTGIFVEN MED UNDERSTÖD FRÅN
VILHELM EKMANS UNIVERSITETSFOND

UPSALA
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
(I DISTRIBUTION)

KATALOG

ÖFVER

VÄSTERÅS LÄROVERKSBIBLIOTEKS INKUNABLER

UPPRÄTTAD AF

D:R ISAK COLLIJN

E. O. AMANUENS VID UPSALA UNIV.-BIBLIOTEK

MED TVÅ BILAGOR

UTGIFVEN MED UNDERSTÖD FRÅN
VILHELM EKMANS UNIVERSITETSFOND

UPSALA
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.
(I DISTRIBUTION)

UPSALA 1904
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

Innehållsförteckning.

Sid.

Inledning 5
I. Alfabetisk förteckning 9
II. Förteckning efter tryckort och tryckare 36
III. Proveniensförteckning 42
Bilaga 1. Johannes Rudbeckius' inventarium öfver Västerås domkyrkas böcker 1619—1643 47
Bilaga 2. Utdrag ur Petrus Olais katalog 1640 61
Litteraturförteckning 63

Föreliggande förteckning[1] öfver Västerås läroverksbiblioteks inkunabler är i hufvudsak uppgjord enligt de regler för inkunabelkatalogisering, som på grundvalen af Hains bekanta *Repertorium bibliographicum* uppställts och följts af Campbell, Pellechet, Voulliéme, Zedler, m. fl. De principer, som Dziatzko i sin uppsats *Über Inkunabelkatalogisierung*[2] vill göra gällande, hafva här icke kunnat iakttagas. Dessa principer måste nämligen anses tillämpliga endast i det fall, att en ny gemensam katalog öfver alla kända paleotyper kan åstadkommas, möjligen också vid en sammanfattande beskrifning af ett visst lands eller en viss stads boktryckerihistoria, men icke vid förtecknandet af ett enskildt biblioteks samling. Däremot har jag ansett oundgängligt att för denna förteckning tillgodogöra mig de viktiga resultat, som Proctor med sin förnämligast på jämförelse mellan de skilda typerna grundade metod ernått, och med hvilken han så att säga inledt en ny period i inkunabelforskningens historia. Västerås paleotypsamling är dock af för ringa omfattning för att berättiga en uppställning med Proctors *Index* som föredöme. Vid de hittills icke beskrifna tryck, som ingå i denna samling, har i stället hänvisning gjorts till motsvarande af Proctor urskilda och beskrifna typer. Förteckningen II, i hvilken

---

[1] Västerås paleotyper äro förut delvis förtecknade af J. H. Schröder i hans *Historiola Bibl. Reg. Gymn. Arosiensis* (1811—16), s. 54 ff. och af W. Molér, *Förteckn. på paleotyper i Vesterås allm. läroverks bibl. tryckta före år 1500.* (Lärov.-progr. 1884.) Båda dessa arbeten, af hvilka Schröders endast omfattar de daterade paleotyperna t. o. m. 1492, stödja sig uteslutande på Panzers *Annales typographici.* Ehuruväl för sin tid förtjänstfulla, tillfredsställa de dock icke de anspråk, som nu ställas på en modern inkunabelkatalog.

[2] *Samml. bibl.-wiss. Arbeiten,* H. 10 (= *Beiträge z. Kenntn. des Schrift-, Buch- u. Bibl.-wesens* III), s. 94—133.

inkunablerna uppställts efter tryckort och tryckare, lämnar äfven i viss mån ersättning härför. I den alfabetiska förteckningen (I) äro trycken ordnade efter författare eller, där uppgift om sådan saknas, hufvudort. Författarnamn, i hvilka ett ortnamnsattribut ingår, hafva katalogiserats på förnamnet enligt den bibliografiska regel, som gäller för medeltidsnamns behandling. Några hänvisningar från ortnamnen till förnamnen har jag ej ansett behöfliga, då de få nummer, katalogen innehåller, lätt medgifva en öfversikt öfver det hela.

I denna samling äro naturligtvis de tyska och italienska trycken öfvervägande; af franska finnas blott tre, af holländska och svenska hvardera ett. Af tryckorterna är Venedig talrikast representeradt med nära en tredjedel af den till 134 nummer uppgående samlingen. Bland de venezianska trycken märkas tvänne vackra Jenson-tryck från 1477 och 1479, fyra Aldiner, tre tryck, utgångna från Johannes de Colonia och Johannes Manthens officin, däraf ett hittills okändt (92). Af tyska tryckorter äro särskildt Strassburg, Köln, Nürnberg och Basel ganska talrikt företrädda. Äldst är ett litet samlingsband, innehållande teologiska småskrifter af Augustinus, Chrysostomus och Gerson (58 etc.), tryckta af Ulrich Zell i Köln omkring år 1467. Ett Schöffertryck från 1472 (61) utgör en af samlingens vackraste böcker. Af värde äro äfven en del inkunabler på tyska (5, 34, 95, 102, 111, 113), af hvilka särskildt Anton Sorgs öfversättning [1490] af Boccaccios Decamerone med träsnitt må framhållas.

Vid en förteckning af detta slag bör naturligtvis stor vikt läggas på böckernas rent individuella sida, såsom fullständighet och beskaffenhet, bandens utstyrsel och främst proveniensen. I detta senare hänseende äro Västerås paleotyper af största intresse, ty de innehålla ofta anteckningar, som lämna värdefulla bidrag ej blott till bibliotekets och stiftets historia, utan äfven till svensk lärdomshistoria i allmänhet.

Paleotypernas historia i Västerås bibliotek hänger helt naturligt intimt tillsammans med bibliotekets egen historia. Enligt Schröder i hans nyss citerade Historiola fans under 13- och 1400-talen vid domkyrkan ett librarium, som dock lidit betydligt af

de eldsvådor, som på 1400-talet hemsökte staden. Under 1500-talet hafva en del äldre tryck förvärfvats, hvilka bibehållits till närvarande tid; samlingen äger att uppvisa flere inkunabler, som otvetydigt visa svensk medeltidsproveniens (16, 23, 36, 44, 46, 49, 80). Af dessa har nr 44 tillhört Mariefreds klosterbibliotek, nr 46 Clemens Rytingh, lektor i Stockholms svartbrödrakloster, etc. När Olaus Stephani Bellinus 1589 blef biskop, räknade domkyrkobiblioteket enligt Schröder 56 volymer. Bellinus vinnlade sig mycket om detsamma och skänkte själf många böcker, däribland några paleotyper. Till minne af sin 1594 aflidna första hustru skänkte han sålunda bl. a. Gersons Opera [1489] i tre volymer (56).

Den man, som inlagt största förtjänsten om Västerås bibliotek, är Johannes Rudbeckius († 1646). Då han år 1619 blef biskop, upprättade han ett inventarium öfver domkyrkans tillhörigheter, i hvilket han med egen hand noga förtecknade äfven alla böcker. Nya inventeringar företogos 1622 och 1626. Sedermera infördes i inventariet de årliga akvisitionerna och gåfvorna någorlunda regelbundet från år 1630 till och med år 1643, med hvilket år det slutar. Redan 1640 trycktes på Rudbeckius' föranstaltande en särskild katalog, upprättad af magister Petrus Olai Darlekarlus, lector physices, sedermera domprost i Västerås († 1680). Katalogen är tryckt på konsistoriets eget tryckeri[1]. Det Rudbeckska inventariet, som utgör ett viktigt bidrag till Västerås biblioteks historia, bifogas denna katalog som Bil. 1. I Bil. 2 aftryckas titlarna på de paleotyper, som äro upptagna i Petrus Olais katalog[2]. — Enligt inventariet har Johannes Rudbeckius till år 1642 skänkt domkyrkan icke mindre än 86 volymer i olika discipliner. Han synes hafva haft för vana att såsom nyårsgåfva förära något större verk, men äfven vid andra tillfällen skänkte han gerna böcker. När han sålunda hemkom från prestmötet i Stockholm år 1637, gaf han en lärobok i estniska språket. Äfven prästerna i stiftet gåfvo af skilda anledningar

[1] Detta tryckeris förråd af stilar förtecknas längre fram i inventariet.

[2] Det har någon gång visat sig omöjligt att identifiera de här upptagna böckerna, då katalogen är ytterst primitiv och vimlar af tryckfel. Sidan 2 under Scholastici anföres: "14. tw band. 15. *3.um* lithet Folio."

böcker. När JOHANNES ELAI TERSERUS, då lektor i grekiska vid Västerås gymnasium, sedermera biskop i Linköpings stift, år 1637 återvände från en flerårig utrikes resa, skänkte han af denna orsak Galeni Opera medicinalia "i brädher med spenner bondna i trij band". Det gamla bruket att från prästernas sterbhus donera någon bok, synes hafva varit strängt iakttaget under Rudbeckius' tid. En vacker tillökning fick biblioteket år 1640 genom en donation af underståthållaren i Stockholm LARS GRUBB († 1642), som till detsamma skänkte 63 volymer, däraf 3 paleotyper. På detta sätt växte biblioteket raskt, och äfven en eller annan paleotyp hittade vägen dit.

Den största tillökningen i biblioteket under 1600-talet ägde rum, när Västerås fick sin del af de stora boksamlingar, som eröfrats under svenskarnes fälttåg i de kejserliga arfländerna. Bytet anlände till Stockholm år 1649 och fördelades där emellan Stockholm, Upsala, Åbo, Strängnäs och Västerås; ett trettio-tal paleotyper tillfördes på detta sätt Västerås[1]. Det var förnämligast biblioteken i Olmütz, Nikolsburg och Prag[2], som fått skatta åt Kristinas begär efter böcker och handskrifter.

Senare donationer hafva knappast ökat Västerås samling af inkunabler. Några få hafva dock kommit med de Muhrbeckska och Benzelstiernska donationerna.

Till de båda förteckningarne I och II sluter sig en proveniensförteckning (III)[3], i hvilken jag sökt att så långt det varit mig möjligt identifiera böckernas olika ägare och om dem lemna kortfattade biografiska notiser.

Till Västerås läroverks bibliotekarie Dr. W. Molér ber jag att här få uttala mitt varma tack för den vänliga hjälp och det stora tillmötesgående jag vid mina besök i Västerås rönt från hans sida, äfvensom för mången god upplysning om det honom anförtrodda bibliotekets historia.

Upsala, i okt. 1904. *Isak Collijn.*

---

[1] Västerås fick egentligen den minsta delen. Strängnäs stiftsbibliotek fick vid detta tillfälle nära 400 paleotyper.

[2] I proveniensförteckningen (III) lämnas kortfattade upplysningar om resp. biblioteks öden.

[3] I förteckningarne II och III samt i Bil. 2 hänvisa numren i margen till förteckn. I. I Bil. 1 äro hänvisningsnumren inom klammer bifogade resp. boktitel.

I.

Alfabetisk förteckning.

1. **Albertus** de Saxonia.

Quæstiones in Aristotelis libros de coelo et mundo.

Venezia: Otinus Papiensis de Luna, 9 juni 1497. 2°.

Hain *577. *Pellechet* 388. *Proctor* 5604. — *Molér*, s. 9.

Smnbunden m. 115.

2. **Alexander** de Ales.

Summa universæ theologiæ. P. 1—4.

Nürnberg: Anton Koberger, 24 jan. 1482, 29 nov. 1481, 6 maj, 23 aug. 1482. 2°.

Hain *643. *Proctor* 2016, 2010, 2019, 2024. — *Schröder*, s. 59. *Molér*, s. 6.

Exlibris: Ex Bibliotheca Cardinalis & Principis à Dietrichstain [Nikolsburg]. — I P. 2 saknas bl. 1, hvilket dock är ersatt med samma blad af ett annat ex., som tillhört jesuitkollegiets i Olmütz bibl. enl. följande anteckning: Collegii Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus titulo Theologi. numero 45. littera A. anno 1604. — Br. sk.-bd m. stämplar.

3. **Alphonsus** rex Hispaniæ.

Tabulæ astronomicæ.

Venezia: Erhard Ratdolt, 4 juli 1483. 4°.

Hain *868. *Pellechet* 557. *Proctor* 4389. — *Schröder*, s. 6. *Molér*, s. 7.

Proveniens: i. A m. iheronimo di lazaronj indirizata alla casa del clarissimo Andrea Duodo a santa maria zubenigo. — ii. Al: s. m. simone pellicerij indirizzata alla spetieria della Naue per andrea a san moise. — Bl. 1 (tomt) felar. Grönfärg. mjukt sk.-bd.

4. **Alphonsus** rex Hispaniæ.

Tabulæ astronomicæ.

Venezia: Johannes Hamman de Landoia, dictus Herzog, 31 okt. 1492. 4°.

Hain *869. *Pellechet* 558. *Proctor* 5188. — *Schröder*, s. 66. *Molér*, s. 8.

Smnbunden m. Messahalah: *De scientia motus orbis*. Nürnberg: Johann Weissenburger, 3 apr. 1504. 4°. *Proctor* 11041. — Enl. anteckn.

skänkt till Västerås bibl. af Joh. Fr. Östman. Past. Schedev. Occid. [Västra Schedwi] A:o 1807.

5. **Altherkommen** und Regierung der löblichen Fürsten und des Landes Österreich.

Basel, u. tr., å. [Johann von Amerbach l. Michael Furter?, ej före 1491]. 2°.

Hain *879. *Proctor* 7791. *Hübl* 26. — *Molér*, s. 11.

Första nr i ett samlingsbd, s. innehåller 6 olika arbeten, hufvudsakl. rörande österrikisk historia. Af dessa blott detta och nr 95 inkunabler. — Proveniens: i. Dis puech ist durch H. Joachim marschalk zw reichenaw mit sunderm fleiss ... zwsamen gepracht ... 1533. — ii. Jobst Lanngenmantl v. Tronius 1574. — iii. Ex Bibliothæca Serenissimæ Mariæ Annæ Archiducissæ Austriæ 1614. — Halfbd m. gul svinsk.-rygg.

6. **Andreas,** Capellanus Innocentii IV.

Tractatus de amore et amoris remedio.

U. o., tr., å. [Strassburg: C. W., civis Argentinensis, omkr. 1474]. 2°.

Hain *992. *Pellechet* 678. *Proctor* 344. — *Molér*, s. 2.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Br. linjestämpl. kalfsk.-bd m. catena. Rubr.

7. **Angelus,** Johannes.

Astrolabium planum in tabulis ascendens.

Augsburg: Erhard Ratdolt, 27 kal. nov. [sic!] 1488. 4°.

Hain *1100. *Pellechet* 759. *Proctor* 1876. — *Molér*, s. 8.

Smnbunden m. 4.

8. **Antoninus** Florentinus.

Summa theologica. P. 1—4.

Nürnberg: Anton Koberger, 17 okt. 1478, 10 okt. 1477, 26 jan. 1478, 29 apr. 1479. 2°.

Hain *1242. *Proctor* 1988, 1981, 1983, 1992. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 6.

Proveniens: P. 1—2. Collegii Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus titulo Thelogi numero 47 [—48] anno 1604 littera A. — P. 3—4. Collegii Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus anno 1615 sub littera A titulo Theologi numero 67. — Br.-sv. kalfsk.-bd m. stämplar. Rubr.

9. **Antonius** de Bitonto.

Sermones dominicales per totum annum.

Strassburg: Johann Reinhard Grüninger, 25 aug. 1496. 8°.

Hain *3220. — *Molér,* s. 13.
Proveniens: i. Pastor Ecclesie[1] libauensis liber. — ii. Exlibris: Dietrichstain. — Br. stämpl. kalfsk.-bd.

10. **Antonius** de Rampigollis.

Biblia aurea s. Repertorium aureum bibliorum.

Strassburg: Johann Reinhard Grüninger, 6 dec. 1496. 4°.
Hain *13687. *Proctor* 474.
Smnbunden m. Jacobus Wimpheling: *Adolescentia,* Strassburg: Johann Knoblouch, 20 febr. 1505. 4°. Proctor 10048. — Proveniens: In littera I. numero 36 Catalogo inscriptus 1604 titulo concionatores Collegij Societatis Iesu Olomucensis. — Br. stämpl. sk.-bd.

11. **Aristophanes.**

Comoediæ novem, græce.

Venezia: Aldus Manutius, 15 juli 1498. 2°.
Hain *1656. *Proctor* 5566. — *Molér,* s. 14.
Proveniens: [Lars Grubb 1640.] — Franskt sk.-bd m. guldstämplar, dateradt 1568. Följande i guld tryckta inskrifter, på främre pärmen: i. SPERANTI DA MELIORA DEVS. — ii. PETRVS . CO > THOA . LVTETIAE . PARISIORVM; på bakre pärmen: i. SERIVS . DVM . MELIVS. — ii. VIRTVS . PARTA . LABORE . VIGET . Midt på båda pärmarne lika stämplar med årtalet 1.5.6.8. [Bil. 1, 2.]

12. **Aristoteles.**

Opera, græce. P. 4: 2.

Venezia: Aldus Manutius, 1 juni 1497. 2°.
Hain *1657. *Pellechet* 1175. *Proctor* 5556. — *Molér,* s. 13.
Första bladet signeradt AAAaaa. — Enl. Molér förvärfvad med Benzelstjernas donation. — Renässansbd m. guld- o. silfvertryck.

13. **Aristoteles.**

Expositiones textuales dubiorum in libros de coelo et mundo, de generatione et corruptione et in parvorum naturalium et meteorologicorum libros.

Köln: Heinrich Quentell, 22 sept. 1497. 2°.
Hain *6813 = 1529? *Voullième* 150. *Proctor* 1339.
Proveniens: Collegij Societatis Jesu Olomutij Catalogo inscriptus 1604 . littera I. titulo Theologi n° 20. — Vårt ex. afviker från Voulliémes beskrifning däri, att *meteorologicorum libri* gå efter *parvorum naturalium libri,* som börja med *de sensu et sensato* samt att Thomas de Aquino's *tractatus de ente et essentia* och Gerardus de Monte's *tractatus ostendens concordantias dictorum Thomæ Aquinatis et Alberti Magni* i detta ex. saknas. — Gult, illa medfaret svinsk.-bd.

[1] Ecclesie öfverstruket.

14. **Astrolabii,** quo primi mobilis motus deprehenduntur, canones.

U. o., tr., å. [Venezia: Paganinus de Paganinis, omkr. 1495]. 4°.

Hain *1898. *Proctor* 5169.

Smnbunden m. 86.

15. **Athanasius.**

De homousia contra Arium, cum aliis opusculis, latine.

Paris: André Bocard, för Jehan Petit, 28 juni 1500. 2°.

Hain *1906. *Pellechet* 1414. *Proctor* 8166.

Smnbunden m. JOHANNES PICUS DE MIRANDULA: *Opera*. Strassburg: Johann Prüss, 15 mars 1504. 2°. — Gult sk.-bd m. beslag.

16. **Augustinus.**

Psalmorum explanatio.

Basel: Johann von Amerbach, 1497. 2°.

Hain *1975. *Pellechet* 1487. — *Molér*, s. 13.

Proveniens: i. Liber Laurencii Johannis Scarensis hoc verum deo testante. Libri posæssor laurentius dicitur esse quem qui furatur patibulo suspendatur. — ii. Lemnadh af kyrkoh. i Rytterne Magister Pehr Tillæi Sterbhus till Wästerås Gymnasii Bibliotheque år 1792. — Br. kalfsk.-bd m. stämplar. Rubr.

17. **Augustinus.**

Expositio evangelii S. Johannis.

U. o., tr., å. [Basel: Johann von Amerbach]. 2°.

Hain *1982. *Pellechet* 1495. *Proctor* 7630. — *Molér*, s. 2.

Br. sk.-bd m. beslag. Rubr.

18. **Augustinus.**

Sermo super orationem dominicam. — Expositio super symbolum. — Sermo de ebrietate cavenda.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 1988 = *1991. *Proctor* 811. *Voulliéme* 206. — *Molér*, s. 1.

Smnbunden m. 58. Rubr.

19. **Augustinus.**

Sermonum opera plura et diversa.

Basel: Johann von Amerbach, 1494, 1495. 2°.

Hain *2008. *Proctor* 7605. — *Molér*, s. 13.

De 2 sista bladen fela. — Hvitt sk.-bd m. påtryckta svarta stämplar. Ett dylikt bd finnes afbildadt i *Katalog der im german. Museum vorhandenen . . . Bucheinbände*, Nürnberg 1899, s. 26. Rubr. Bokens pris finnes angifvet i främre pärmen: Emptus pro quinque marcis. [Bil. 1, 2.]

20. **Augustinus.**

Encheiridion ad Laurentium Primicerium ecclesiæ urbicæ.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.
Hain *2028. *Proctor* 810. *Voulliéme* 186. — *Molér,* s. 1.
Smnbunden m. 58. Rubr.

21. **Augustinus.**

De civitate dei libri XXII.

Roma: Conrad Sweynheym & Arnold Pannartz, 1470. 2°.
Hain *2049. *Proctor* 3310. — *Schröder,* s. 54. *Molér,* s. 5.
Proveniens: Collegij Societatis Jesu Olomucensis Catalogo inscriptus 1604. littera A. titulo Patres. n°. 15. — Br. kalfsk.-bd m. guldtr. Varit catenatus. Rubr.

Augustinus.

De vita christiana, etc.

Leipzig: Martin Landsberg, u. å. [efter 1500]. 4°.
Hain 2098 [: "Est forte ex sæculo decimosexto"]. — *Molér,* s. 12.

22. **Baptista** [Spagnuoli] Mantuanus.

Parthenices libri iii.

U. o., tr., å. [Köln: Heinrich Quentell, efter 1500?[1]]. 4°.
Hain *2361.
Smnbunden m. Erasmus Roterodamus: *Moriæ encomium.* Strassburg: Matthias Schürer, nov. 1514. 4°. Proctor 10222. Proveniens: i. liber Joannis Molenbeck. — ii. Muhrbeck 1776.

23. **Bartholomaeus** Anglicus.

De proprietatibus rerum.

U. o., tr. [Heidelberg: tr. af Lindelbach?], 23 maj 1488. 2°.
Hain *2507. *Proctor* 3130 [: "Dub."]. — *Schröder,* s. 63. *Molér,* s. 7.
Proveniens: i. Liber Erici Johannis olim yconomj alme Ecclesie vpsalensis de proprietatibus rerum dominj bartholomei anglici. — ii. possidet hunc librum Ericus Erici curatus in tijerp anno dominj 1541. — iii. [Johannes Rudbeckius.] — Br. kalfsk.-bd m. stämplar och beslag. Rubr. [Bil. I, 2.]

24. **Bernardus** [Bottonus] Parmensis.

Casus longi super quinque libros decretalium.

U. o., tr., å. [Basel: Bernhard Richel]. 2°.
Hain *2929. *Pellechet* 2188. — *Molér,* s. 3. — *Proctors* typ 1, 2 och 4.
Bl. 1 (tomt) felar. — Hvitt kalfsk.-bd m. beslag o. knäppen. [Bil. I, 2.]

*25. **Bernardus** de Granollachs.

Conjunctiones et oppositiones lunæ cuiuslibet mensis ab anno 1490 usque ad annum 1550.

U. o., tr., å. [Roma: Stephan Planck, ej efter 1490]. 4°.

---

[1] För bestämningen af denna bok har jag att tacka Prof. Haebler, Dresden.

Hain *7863. — *Molér,* s. 2. — *Proctors* typ 2 och 3. Smnbunden m. 118. — Sista bl. (bl. 32) felar.

26. **Biblia** latina. P. 1—2.

Basel: Bernhard Richel, 8 sept. 1477. 2°.

Hain *3064. *Copinger: Incun. bibl.* 33. *Pellechet* 2293. *Proctor* 7532. — *Schröder,* s. 55. *Molér,* s. 5.

I P. 1 komma *Interpretationes hebraricorum nominum* först. — Br. kalfsk.-bd m. kraftiga järnbeslag. Varit catenati.

27. **Biblia** latina.

Ulm: Johann Zainer, 29 jan. 1480. 2°.

Hain *3079. *Copinger: Incun. bibl.* 47. *Pellechet* 2306. *Proctor* 2522. — *Schröder,* s. 58. *Molér,* s. 6.

Br. kalfsk.-bd m. stora beslag. Rubr. [Bil. 2.]

28. **Biblia** latina.

Venezia: Georgius Arrivabenus, 27 febr. 1487. 4°.

Hain *3099. *Copinger: Incun. bibl.* 73. *Pellechet* 2324. *Proctor* 4912. — *Schröder,* s. 63. *Molér,* s. 7.

Exlibris: Dietrichstain. — Br. kalfsk.-bd m. stämplar o. beslag. Rubr.

29. **Biblia** latina.

Basel: Johann Froben de Hammelburck, 27 juni 1491. 8°.

Hain *3107. *Copinger: Incun. bibl.* 90. *Pellechet* 2329. *Proctor* 7755. — *Molér,* s. 9.

Proveniens: Collegij Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus littera B. titulo Scriptura n. 51 Anno 1604. — Br. kalfsk.-bd m. stämplar. Rubr.

30. **Biblia** latina.

Basel: Johann Froben de Hammelburck, 27 okt. 1495. 8°.

Hain *3118. *Copinger: Incun. bibl.* 103. *Pellechet* 2335. *Proctor* 7760. — *Molér,* s. 13.

Proveniens: i. Tidemannus Brakelensis est possessor hujus libri. — ii. G. Arctopolitanus. [Med annan hand:] Pastor hic fuit in Björneborg & Ulfsby. — iii. Johan Hinric Lidén. Iockis 1762. — Perg.-bd af gammalt ms.

31. **Biblia** latina cum postillis Nicolai de Lyra, etc.

[Lyon]: Johann Siber, u. å. P. 5. 2°.

Hain *3163 (5). *Copinger: Incun. bibl.* 102. *Pellechet* 2342 (5). *Proctor* 8542. — *Molér,* s. 3.

Proveniens: Loci Capucinorum Olomucensis. — Br. sk.-bd m. beslag.

32. **Biblia** latina cum postillis Hugonis de Sancto Caro. P. 1—7.

Basel: Johann von Amerbach, 1498—1502. 2°.

Hain 3175. *Copinger: Incun bibl.* 117. *Pellechet* 2354. *Proctor* 7613. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: i. Ex libris F. Balthasaris Conuentus Gradicensis [Hradisch]. — ii. Ex libris monasterij Gradicensis. Catalogo inscriptus n° 68[—73]. — Gult svinsk.-bd m. stämplar o. beslag.

33. **Birgitta.**

Revelationes.

Lübeck: Bartholomaeus Ghotan, 1492. 2°.

Hain *3204. *Sveriges bibliografi*, s. 45 ff. *Proctor* 2625. — *Schröder*, s. 65. *Molér*, s. 10.

2 ex., båda defekta. Det ena har skänkts af Johannes Rudbeckius [Bil. I], det andra har kommit till bibl. med Muhrbeckska donationen.

34. **Boccaccio.**

Cento nouelle: Das seind die hundert neuen fabelen.

Augsburg: Anton Sorg, 18 okt. 1490. 2°.

Hain 3281. *Proctor* 1717. — *Schröder*, s. 64. Densamme i *Svensk Litteraturtidn.* 1814: N:o 16. *Molér*, s. 9.

2 onumr. bl. + 366 numr. bl. (sign.: a^8—z^8, A^8—X^8, Y^6) = 368 bl.; 2 kol.; 38 rader. Träsnitt (färglagda) o. träsnittsinitialer. Proctor uppgifver blott en typ: typ. 4; dock förekommer äfven typ 3.

Bl. 1 a (*titel*): **Cento nouelle. Das seind | Die hundert neüen fabelen | oder historien so die gesaget | seind worden zů einer pestilē | czischen zeiten.** *Bl. 1 b: träsnitt (första dagens drottning omgifven af sitt hof). Bl. 2 aa:* [H] **Jenach volg** | te dz register in daz | bůch Cento nouel=|le: *etc. Bl. 2 ba, r. 27:* ¶ Hie endet sich das Register. *Bl. 3 aa (m. sign. aj):* ¶ Die vorrede. | ¶ Hie hebt sich an das bůch | vō seinem maister jn greckisch | genannt decameron / das ist cen|to nouelle in welsch *etc. Bl. 12 ba (m. sign. bii o. nr x), r. 16:* angepet was | | ¶ Die erst tagreyse | Von ersten vnder dem gewalt | vnd regiment der küngin pam | pinea. *etc. Bl. 12 bβ (träsnitt):* [N] Vn vnser künigin | gepot zeverpring | en Pamphilo mit | *etc. Bl. 368 aβ (m. nr cccLxvj), r. 28:* pringet. ||| ¶ Getruckt vnd vollendet in d' keÿserlichē stat Augspurg von | Anthonio Sorg an dē nächstē | montag nach Galli. Nach cristi | gepurt Tausendt vierhundert | vnd in dem neünczigosten Jar. | *Bl. 368 b tomt.*

Proveniens: Pro . M . Io . Gremperio. — Br. sk.-bd m. stämplar.

35. **Bonaventura.**

Opuscula parva. P. 1.

Strassburg, u. tr. [tr. af Jordanus de Quedlinburg 1483], 1495. 2°.

Hain *3468 (1). *Proctor* 639. — *Molér*, s. 12.
Br. kalfsk.-bd med staden Kölns vapen. Rubr. [Bil. 2.]

36. **Bonifacius viii.**

Liber sextus decretalium.

Venezia: Baptista de Tortis, 6 nov. 1484. 2°.
Hain *3607. *Proctor* 4627. — *Schröder*, s. 61. *Molér*, s. 7.
Proveniens: liber magistri nicolai canonici arosiensis (m. hand fr. slutet af 1400-talet). — Br. stämpl. sk.-bd. Rubr. [Bil. 1.]

37. **Brant,** Sebastian.

Stultifera navis.

Basel: Johann Bergmann de Olpe, 1 mars 1498. 4°.
Hain *3751. *Proctor* 7778. — *Molér*, s. 14.
Proveniens: Barthollus Petri Cuprimontanus [Wikæus] Pastor in Wijka A° 1684. — Halfbd m. stämpl. sk.-rygg.

38. **Breviarium** Strengnense.

Stockholm: Johann Fabri, 18 juli 1495. 8°.
Sveriges bibliografi, s. 54 ff. *Proctor* 9829. — *Molér*, s. 13.
Ex. sönderskuret. Br. kalfsk.-bd m. tit. i guld på främre pärmen:
Bre + Strengeñ.

39. **Bruno,** episc. Herbipolensis.

Psalterium ex doctorum dictis collectum.

Nürnberg: Anton Koberger, 1494. 4°.
Hain *4012. *Proctor* 2096. — *Molér*, s. 11.
Exlibris: Tilhörer Swederi Lån-Bibliothek. — Svart sk.-bd m. stämplar. Tarfligt rubr.

40. **Chrysostomus.**

Super psalmo quinquagesimo "Miserere mei deus".

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.
Hain *5031. *Proctor* 809. *Voullième* 649 [: c. 1468]. — *Molér*, s. 1.
Smnbunden m. 58. Rubr.

41. **Chrysostomus.**

De reparatione lapsi ad Amanticum lapsum.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.
Hain 5051. *Proctor* 814. *Voullième* 651 [: c. 1470]. — *Molér*, s. 1.
Smnbunden m. 58. Rubr.

42. **Cicero.**

Rhetorica vetus et nova cum commentariis Maturantii, Mancinelli et Victorini.

Venezia: Philippus Pincius Mantuanus, 8 juli 1496. 2°.

Hain *5083. *Proctor* 5313. — *Molér,* s. 13.
Smnbunden m. 114.

43. **Clemens v.**

Constitutiones.

Venezia: Baptista de Tortis, 6 nov. 1484. 2°.
Hain *5433. — *Molér,* s. 7.
Smnbunden m. 36. Rubr.

44. **Conradus** de Alemania.

Concordantiæ bibliorum.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Mentelin]. 2°.
Hain *5629. *Proctor* 222. — *Schröder,* s. 62. *Molér,* s. 3.
Proveniens: i. Liber domus pacis marie [Mariefreds kloster vid Gripsholm]. — ii. Liber Olaj Stephanj Bellinj cuj sufficit Pax eius qui æternæ pacis princeps est. — Gråsv. sk.-bd m. stämplar. Rubr. Fragm. af hebr. ms. i bakre pärmen. [Bil. 2.]

45. **Conradus** de Alemania.

Concordantiæ bibliorum.

Nürnberg: Anton Koberger, 27 juni 1485. 2°.
Hain *5632. *Proctor* 2042. — *Molér,* s. 7.
Br. kalfsk.-bd m. stämplar. Rubr. [Bil. 1, 2.]

46. **Cyprianus,** Caecilius.

Epistolæ. — Sermo Augustini de S. Cypriano. — Oratio et passio S. Cypriani. — Libri tres contra Judæos.

U. o., tr., å. [Deventer: Richardus Pafraet]. 2°.
Campbell 520* [: vers 1477]. *Proctor* 8954. — *Molér,* s. 3.
Proveniens: i. Liber Fratris Clementis Rytinck [Rytingh] ordinis predicatorum sacre theologie lectoris. — ii. liber mathie decanj vpsalensis legatus ecclesie Arosiensis per eundem per testamentum. — Br. kalfsk.-bd m. stämplar, bundet af bokbindaren Hinricus Coster i Lübeck. Rubr. [Bil. 1, 2.]

47. **Cyprianus,** Caecilius.

Libri et epistolæ.

U. o., tr., å. [Reutlingen: Michael Greyff]. 2°.
Hain *5895. *Proctor* 2750. — *Molér,* s. 4.
Dupl. fr. Upsala univ.-bibl. På främre pärmens innersida: L: doc: p: — Br. sk.-bd m. stämplar. Rubr.

48. **Destructorium** vitiorum.

Köln, u. tr. [Ludovicus de Renchen], 16 aug. 1485. 2°.
Hain *650. *Proctor* 1276. *Voulliéme* 368. — *Schröder,* s. 61. *Molér,* s. 7.

Trol. svensk proveniens, men ägarenamnet bortskuret. — Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. 1, 2.]

49. **Dominicus** de Flandria.

Quæstiones super duodecim metaphysicæ libris Aristotelis.

Venezia, u. tr. [Petrus de Quarengiis], 20 aug. 1499. 2°.

Hain *7125. *Proctor* 5486. — *Molér*, s. 14.

Smnbunden m. THOMAS DE AQUINO: *Super metaphysicam Aristotelis*, Venezia: Petrus de Quarengiis, 1502. 2°. — Proveniens: Post mortem Matthie archidiaconj hic liber mihi allatus per dominum joannem grå cum aliis exemplaribus vt legenti patebit statim in ipso principio librorum. — Gult stämpl. svinsk.-bd.

50. **Duns** Scotus, Johannes.

Quæstiones super universalibus Porphyrii ac libris prædicamentorum periermenias Aristotelis.

Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Modoetiensis, 20 dec. 1492. 2°.

Hain *6445. *Proctor* 5041. — *Molér*, s. 10.

Smnbunden m. 115.

51. **Erasmus** Desiderius Roterodamus.

Paroemiarum, id est Adagiorum collectio.

Paris: Johann Philippi, [ej före 15 juni] 1500. 4°.

Hain-Copinger 6663. *Castan: Besançon* 417.

Smnbunden m. POLYDORUS VERGILIUS: *De inventoribus rerum*, Paris: Roger Augrain et Franc. Bignet, 5 mars 1502. 4°. — Slätt sk.-bd.

52. **Eusebius** Pamphilus, episc. Cæsariensis.

Chronicon a S. Hieronymo lat. versum, et ab eo, Prospero Britannico et Matthaeo Palmerio continuatum.

Venezia: Erhard Ratdolt, för J. L. Santritter, 13 sept. 1483. 4°.

Hain *6717. *Proctor* 4390. — *Schröder*, s. 60. *Molér*, s. 7.

Proveniens: Ex libris Jacobi Maripetri. — Halfbd m. br. sk.-rygg.

53. **Franciscus** de Mayronis.

Sermones de sanctorum laudibus.

Basel: Jacobus [Wolff] de Pforzheim, 1498. 4°.

Hain *10532. *Proctor* 7706. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: In littera F. numero 3 anno 1604 Catalogo inscriptus titulo Concionatores. Collegii Olomucensis Societatis Jesu. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Delvis rubr.

54. **Gaza,** Theodorus.

Grammatica introductiva, de mensibus, etc.

Venezia: Aldus Manutius, 25 dec. 1495. 2°.
Hain *7500. *Proctor* 5548. — *Molér,* s. 13.

Proveniens: i. Ex bibliotheca Sebastianj Miegij ad Andream Norrelium, fatis ita ducentibus, anno Christiano CIↃ DCCIII die XXIII octobris tandem penetravit. — ii. Med Benzelstjernas donation till Västerås 1809. — Sv. sk.-bd m. guldtr., på bakre pärmen: V. C. A. ANNO DÑI . M. D. XXIIII XXXI AVGV.

55. **Gerson,** Johannes.

Opera. P. 2, 4.

Köln: Johann Koelhoff, 31 aug. 1483, 23 febr. 1484. 2°.
Hain *7621. *Proctor* 1056. *Voullième* 458. — *Molér,* s. 7.
P. 2. Proveniens: Magnus Olai [Asteropherus] Arbogensis manu propria. — Br. sk.-bd m. beslag. Rubr. — P. 4. Skänkt af Frih. P. Hierta på Främmestad. — Hv. svinsk.-bd. Rubr.

56. **Gerson,** Johannes.

Opera. P. 1—2.

U. o., tr. [Nürnberg: Georg Stuchs], 1 aug., 21 okt. 1489. 4°.
Hain *7623. *Proctor* 2263. — *Molér,* s. 8.
Proveniens: P. 1. Ego, Olaus Stephani, per Dej Gratiam Episcopus Arosiensis, omnes partes Johannis Gersonis in tria volumina distinctis, pro testamento in memoriam meæ pientissime consortis in christo defunctæ et tumulatæ in choro prope citeriorem januam Anno 94, templo Arosiensi largior et dono. Anno 98 20 Martij. — P. 2. Testamentum Olaj Stephanj in memoriam suæ dilectissimæ consortis in Christo defunctæ anno 94, donatum templo Arosiensi anno 98. 20 martij. — Gula stämpl. svinsk.-bd. Rubr. — P. 3 fins icke nu i Västerås. [Bil. I, 2.]

57. **Gerson,** Johannes.

Opera. P. 1—3.

Strassburg: Martin Flach, 13 dec., 11 aug. 1494. 2°.
Hain *7625. *Proctor* 698. — *Molér,* s. 11.
Br. kalfsk.-bd. Ägarenamnet i alla tre delarne bortskuret.

58. **Gerson,** Johannes,

Conclusiones de diversis materiis moralibus.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.
Hain 7640. *Proctor* 803. *Voullième* 461. — *Molér,* s. 1.
Bl. 1 och 6 fela, ersatta med hdskr. — Proveniens. i. ... magistri iohannis hels ... — ii. Iste liber pertinet fratribus mo-

nasterij Marie (rose)[1] camp [Mariencamp l. Rosa Mariae] vocitati intra muros campenses situati ordinis sancti Saluatoris. — iii. Sum Adriani Heereboord 1636. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Rubr.

59. **Gerson,** Johannes.

Opusculum tripartitum de præceptis decalogi, de confessione et de arte moriendi.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 7653. *Proctor* 804. *Voullième* 467. — *Molér,* s. 1.

Smnbunden m. 58. Rubr.

60. **Gerson,** Johannes.

Tractatus de passionibus animæ. — Tractatulus de modo vivendi omnium fidelium.

U. o., tr., å. [Köln: Ulrich Zell, omkr. 1467]. 4°.

Hain 7678. *Proctor* 805. *Voullième* 495. — *Molér,* s. 1.

Smnbunden m. 58. Rubr.

61. **Gratianus.**

Decretum cum apparatu.

Mainz: Peter Schöffer, 13 aug. 1472. 2°.

Hain *7885. *Proctor* 99. — *Schröder,* s. 55. *Molér,* s. 5.

Vackert br. kalfsk.-bd m. beslag o. stämplar, som äfven förekomma på i Vadstena bundna band. Se: *Samlaren,* 1903, s. 144 f. [Bil. I, 2.]

62. **Gratianus.**

Decretum cum apparatu.

Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen de Gherretzem, 3 jan. 1479/80. 2°.

Hain *7894. *Proctor* 4338. — *Schröder,* s. 57. *Molér,* s. 6.

Br. stämpl. kalfsk.-bd. Varit catenatus. Rubr. [Bil. I, 2?]

63. **Gregorius** Magnus, Papa.

Dialogorum libri quatuor.

[Köln:] Bartholomaeus de Unckel, u. å. [omkr. 1480]. 4°.

Hain *7962. *Proctor* 1148. *Voullième* 506. — *Molér,* s. 4.

Proveniens: Catalogo inscriptus 1604. littera G. titulo Patres. n:o 6. Collegii Olomucensis Societatis Jesu. — Halfbd m. br. stämpl. sk.-rygg. Rubr.

64. **Gregorius** ix.

Decretalium libri v cum glossa.

Venezia: Baptista de Tortis et Franciscus de Madiis, 7 sept. 1484. 2°.

Hain *8017. *Proctor* 4626. — *Molér,* s. 4.

---

[1] rose tillskrifvet ofvanför Marie.

Bl. 277 felar. [Fanns fullst. 1619.] Bl. 278 tomt. — Br. stämpl. sk.-bd. Varit catenatus. Rubr. [Bil. 1, 2.]

65. **Gregorius ix.**

Decretalium libri v cum glossa.

Venezia: Baptista de Tortis, 26 juni 1494. 2°.

Hain *8032. *Proctor* 4648. — *Molér*, s. 11.

Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. 1, 2.]

66. **Hemmerlin,** Felix.

Variæ oblectationis opuscula et tractatus.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 2°.

Hain *8425. *Proctor* 581. — *Molér*, s. 2.

Smnbunden m. 67.

67. **Hemmerlin,** Felix.

De nobilitate et rusticitate dialogus et alia opuscula.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 2°.

Hain *8426. *Proctor* 582. — *Molér*, s. 2.

Br. stämpl. kalfsk.-bd. [Bil. 1, 2.]

68. **Henricus** [de Bartholomaeis] de Segusio, Hostiensis.

Summa super titulis decretalium.

U. o., tr. [Strassburg: tr. af Henricus Ariminensis], 1478, 18 febr. 1479. 2°.

Hain *8962. *Proctor* 336. — *Schröder*, s. 57. *Molér*, s. 6.

Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag. Varit catenatus. [Bil. 1, 2.]

69. **Hugo** de Prato Florido.

Sermones de tempore super evangelia et epistolas.

U. o., tr., å. [Strassburg: tr. af Vitæ patrum 1483]. 2°.

Hain *9002. — *Molér*, s. 4.

Proveniens: i. Andreas Arosiensis pastor. — Andreas Petri Arosiensis hunc librum possidet emitque ab honorabili viro Domino Suenone pauperum concionatore, Arosiæ Thalero. — ii. In Dej gloriam et Capitulj ornamentum contestandæ gratitudinis ergo hunc publicæ Bibliothecæ consecravit A. El. Terserus. — Br. sk.-bd, renässansstil. [Bil. 2.]

70. **Innocentius viii.**

Bulla excommunicationis contra haereticos.

U. o., tr., å. [Roma: Eucharius Silber, ej före 23 mars 1485]. 4°.

Hain *9200? *Proctor* 3820? — *Molér*, s. 2. — *Proctors* typ 2.

Smnbunden m. 118. — Vårt ex. afviker från Hains beskrifn.: rad

8: *retinendū puritatem* för *retinendum puritatē;* rad 11: *incarna-* | *tionis* för *incarnati* | *onis.*

71. **Institoris,** Henricus, & Jacobus Sprenger.
Malleus maleficarum.
Nürnberg: Anton Koberger, 17 mars 1494. 4°.
Hain: *9245. *Proctor* 2090. — *Molér,* s. 11.
Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Halfbd.

72. **Johannes** de Bromyard.
Summa prædicantium.
Nürnberg: Anton Koberger, 29 juni 1485. 2°.
Hain *3994. *Proctor* 2043. — *Schröder,* s. 62. *Molér,* s. 7.
Br. sk.-bd m. kraftiga järnbeslag. Varit catenatus. [Bil. I, 2.]

Johannes de Cuba.
Hortus sanitatis.
U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss, före 1517].
Hain 8943. *Proctor* 1448 och 9996 A. *Bølling:* *Kbhvn* 1346. *Voulliéme,* s. 271 och 543.
Exlibris: Petrus Vok Ursini á Rosenberg 1609. — Gult sk.-bd m. beslag.

73. **Johannes** de Gandavo.
Quæstiones super tres libros Aristotelis de anima.
Venezia: Otinus Papiensis de Luna, 4 mars 1497. 2°.
Hain *7463. *Proctor* 5601. — *Molér,* s. 10.
Smnbunden m. 115.

74. **Johannes** de Garlandia.
Synonyma et æquivoca.
Köln: Heinrich Quentell, 24 dec. 1500.
Hain *7476. *Proctor* 1368. *Voulliéme* 669.
Smnbunden m. Hieronymus Cingularius: *Grammatica,* Leipzig: Wolfgang Stöckel, 7 mars 1511 och Donatus: *De octo partibus orationis,* Leipzig: Wolfgang Stöckel, 1508. 4°. — Proveniens: i. Sum Georgij Schirmeri Anno 1562. — ii. Joh. J. Schultz 1791. Mag. Coll. Sch. Triv. et Conc. Fod. — iii. Joh. Henr. Schröder 1806. — bytte till mig denne Bok för Virgilius af Joh. Jac. Schultz (son till ii) som var min ka|mrat·vårtermin 1806. — iv. Af Rect. Sch. i Westerås And. Milenii sterbhus 1808 (skrifvet med bibliotekarien Reinh. Fellenius hand; And. Milenius var Schröders styffar).

Johannes de Turrecremata.
De efficacia aquæ benedictæ.
Nürnberg: Johann Stuchs, u. å. [efter 1500]. 4°.
Hain *15743. *Proctor* 11098 [: c. 1515?]. — Smnbunden m. 10.

75. **Johannes** Vercellensis.

Sermones vademecum de tempore et de sanctis per figuras utiles.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 4°.

Hain *9431. *Proctor* 561. — *Molér*, s. 4.

Sista bl. (bl. 230) felar. — Proveniens: i. Codex iste Venerabilis Conuentus Sijloensis [Selau]. — ii. Loci capucinorum Olomutij Classis tertiæ littera L. — Br. stämpl. sk.-bd m. beslag. Rubr.

76. **Justinus.**

Epitome historiarum Trogi Pompeji cum Floro.

Venezia: u. tr. [Philippus Pincius], 8 nov. 1497. 2°.

Hain *9657. *Proctor* 5319. — *Molér*, s. 13.

Smnbunden m. 114.

77. **Juvenalis.**

Satiræ cum comment. Merulæ, Dom. Calderini, Mancinelli et Vallæ.

Venezia: Johannes de Cereto de Tridino, alias Tacuinus, 24 juli 1498. 2°.

Hain *9714. *Proctor* 5453. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: bär ägarenamnet Johan Schedvin († 1787). En Juvenalis-uppl. m. Mancinelli kommentarier af år 1498 upptages dock i Bil. 2. — Br. stämpl. sk.-bd.

78. **Lactantius.**

Opera.

Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen de Gherretzhem, 27 aug. 1478. 2°.

Hain *9814. *Proctor* 4332. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 5.

Br. kalfsk.-bd m. stämplar. Rubr.

79. **Lambertus** de Monte.

Copulata super octo libros physicorum Aristotelis cum textu eiusdem.

Köln: Heinrich Quentell, 1[4]93. 2°.

Hain *1686. *Proctor* 1319. *Voulliéme* 730. — *Molér*, s. 8.

Smnbunden m. 80.

80. **Lambertus** de Monte.

Copulata super libros de anima Aristotelis cum textu eiusdem.

U. o., tr., å. [Köln: Heinrich Quentell, omkr. 1494]. 2°.

Hain *1713. *Proctor* 1431. — *Molér*, s. 8.

Proveniens: Liber magistri Magni Ingemarj prebendati Stokholmensis (m. hand fr. början af 1500-talet). — Br. stämpl. kalfsk.-bd. [Bil. 1, 2.]

81. Litteræ indulgentiarum sub sigillo Raymundi Peraudi editæ.
U. o., tr. [Lübeck: Stephan Arndes], 1490.

Ettbladstryck. Tryckytan: 125×205 mm. 28 rader. 2 gotiska typer, se nedan! Nedtill i högra hörnet Peraudis vapen m. bokstäfverna R. P. Vänstra hörnet, där det påfliga vapnet finnes, felar. En större lombardinitial, några smärre.

Rad 1: **Uniuersis** et singulis pñtes literas inspecturis **Raymundus** peyraudi Sacre Theologie pfessor Archidyacon⁹: alnisieñ in eccle | sia Xanctoneñ. Sedis apostolice Prothonotarius. et Sanctissimi domini nostri Pape Referendarius Domesticus Ad Almaniã vniuersaqз et singl'a | Ciuitates terras et loca Germanie Sacro Romañ imperio Pricipibusqз electorib⁹ subiecta Necnõ Dacie Swecie Norwegie Liuonie. Prussie et Rus | sie. Regna et insulas *etc.; rad 19:* sub sigillo nr̃o ad hoc ordinato Die Mensis Anno dñi M. cccc. lxxxx | **Forma absolutionis in uita toties quotiens** *etc.; rad 28:* cti Amen.

Af detta hittills obestämda och obeskrifna Lübeck-tryck finnas (differerande) exemplar med såväl årtalet 1489 som 1490 i Kungl. Bibl. o. Riksarkivet i Stockholm samt i Det Store Kongel. Bibl. i København. Här beskrifna bref har suttit i pärmarne på Västeråsbibliotekets ex. af *Missale Aboense* (1488). Fragment af dessa aflatsbref anträffas mycket ofta uti paleotyper, bundna i Lübeck. De äro tryckta med tvänne gotiska typslag, som härstamma från Stefan Arndes tryckeri. Den större typen är densamma, som användts till missalstilen i *Missale Slesvicense,* tryckt i Slesvig 1486 af Arndes. Den förekommer äfven i rubrikerna i *Gharde der Suntheit,* tryckt af densamme i Lübeck 1492. Den mindre typen däremot, texttypen, är en hittills icke iakttagen Arndes-typ. Det Store Kongel. Bibl. i København äger en *Pronosticacio des doctoris Mellerstaed in dat iaer unses heren 1490,* ett litet arbete i 4° om 4 blad, i hvilket också denna texttyp förekommer. Jag har dessutom funnit den aflatsbulla, till hvilken detta bref hänför sig, och äfven den är tryckt med samma typ. Bullan förvaras i Upsala Univ.-bibl. och skall på annat ställe beskrifvas.

Dylika bref hafva tydligen försålts i Norden under den aflatshandel, som här bedrefs under åren 1488—90. Peraudis kommissarie för Sverige var Antonius Masth, hvilken enligt en af honom själf afgifven redogörelse till Sverige medförde 20,000 confessionalia att försäljas[1]. Det är med all sannolikhet ett af dessa bref vi här hafva framför oss.

[1] *Handlingar rör. Skandinaviens hist.,* Del 18, s. 197.

82. **Marchesinus,** Johannes.

Mammetractus super bibliam.

Venezia: Nicolaus Jenson, 23 sept. 1479. 4°.

Hain *10559. *Proctor* 4121. — *Schröder*, s. 57. *Molér*, s. 6.

Exlibris: Dietrichstain. — Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag. Rubr.

83. **Michael** de Hungaria.

Sermones dominicales perutiles, alias Biga salutis nuncupati.

Hagenau: Heinrich Gran, 28 sept. 1499. 4°.

Hain *9053. *Proctor* 3200. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: i. Sum possessor huius Libri Paulus Sturelius Rvzienowiensis Canonicus Ratiboriensis Vicarius Ecclesiæ Olomucensis 1590. — ii. Loci capucinorum Olomutij Classis tertiæ littera L. — Br. stämpl. sk.-bd. Rubr.

84. **Missale** Aboense.

Lübeck: Bartholomaeus Ghotan, 1488. 2°.

Hain 11253. *Proctor* 2623 [upptager icke typ 8]. *Sveriges bibliografi*, s. 23 ff.

Ex. mycket def. Br. stämpl. Lübeckbd m. beslag, i hvars pärmar nr 81 suttit fastklistradt.

85. **Moses** Maimonides.

Aphorismi medici, lat.

Bologna: Franciscus [Plato] de Benedictis, för B. Hectoris, 29 maj 1489. 2°.

Hain *10524. *Proctor* 6588. — *Schröder*, s. 63. *Molér*, s. 8.

Exlibris: Vok Ursini Rosenberg. — Halfbd.

86. **Mundinus,** medicus Bononiensis.

Anatomia.

U. o., tr., å. [Leipzig: Martin Landsberg]. 4°.

Hain *11633. *Proctor* 2994.

Proveniens: Jonas Wydmarck 1728. — Halfbd. m. gul svinsk.-rygg.

87. **Nicolaus** de Ausmo.

Supplementum Summæ Pisanellæ.

Venezia: Leonhard Wild de Ratisbona, 14[7]9. 4°.

Hain *2169. *Proctor* 4457. — *Schröder*, s. 64. *Molér*, s. 8.

Proveniens: Ex libris Thomæ Händl. — Gult stämpl. svinsk.-bd. Rubr. — Obs. feltrycket 1489 för 1479!

88. **Nicolaus** de Blony.

Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque divinis officiis et eorum administrationibus.

Strassburg: Martin Flach, 1493. 4°.

Hain *3256. — *Molér,* s. 10.

Proveniens: Collegij Societatis Jesu Olomucensis Catalogo inscriptus 1604. littera T. titulo Concionatores. n:o 44. — Halfbd.

89. **Nicolaus** de Blony.

Sermones de tempore et de sanctis.

Strassburg, u. tr. [tr. af Jordanus de Quedlinburg 1483], 22 nov. 1494, 1495. 2°.

Hain *3262. *Proctor* 636. — *Molér,* s. 13.

Proveniens: i. Inscriptus Catalogo Collegij Braunsbergensis Societatis Jesu. — ii. Petrus Rudbeckius. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. [Bil. 2.]

90. **Nicolaus** de Lyra.

Postilla super epistolas et evangelia quadragesimalia.

Venezia: Johannes de Cereto de Tridino, alias Tacuinus, 13 febr. 1500/01. 8°.

Hain *10393.

Proveniens: Questo libro sie mio di me prete giouuanni di giusto di taddeo galeotti da uolterra (m. annan hand:) e da lui donato a Ottauiano Pagagniani. — Perg.-bd.

91. **Nicolaus** [de Tudeschis] Panormitanus.

Lectura super 2° decretalium pars 3.

Venezia: Nicolaus Jenson, 18 sept. 1477. 2°.

Hain *12310 (4). *Proctor* 4107. — *Schröder,* s. 56. *Molér,* s. 5. Smnbunden m. 92. Rubr. [Bil. 2.]

92. **Nicolaus** [de Tudeschis] Panormitanus.

Lectura super 2° decretalium pars 2.

Venezia: Johannes de Colonia et Johannes Manthen de Gherretzem socii, 3 dec. 1479. 2°.

Molér, s. 7.

148 bl. = a—r(8), s—t(6). 2 kol. 63 rader. 2 got. typer. Texttypen = Proctors typ 14.

Bl. 1 tomt; bl. 2 a (m. sign. az), kol. 1: [ ] **Ex rubrica** | ſatis ꝯtinuata fuit. ß. ĩ p̄cedē | ti Rica. ſed magis ſpecifice | *etc.*

Bl. 147 bβ, rad 53: daz. xxx. q. v. iudicantē. et. C. de testi. nullus ꝛc. ||| Explicit zª ps sup z°. decretaliū do. abbatꝭ siculi ve | netijs impssa impēdio Johannis de colonia Johan | nisqꝫ Māthen de gherretzem socioꝝ anno salutꝭ chri | stiane. M. cccc. lxxix. tertio nonas decembris. | Laus Deo. *Bl. 148 a:* Registrum. *Bl. 148 b tomt.*

Br. stämpl. kalfsk.-bd. Varit catenatus. Rubr. Ej upptagen i någon inkunabelbibliografi. [Bil. 1, 2.]

93. **Nider,** Johannes.

Præceptorium legis s. expositio decalogi.

U. o., tr., å. [Basel: Berthold Ruppel]. 2°.

Hain *11782. — *Molér,* s. 2. — *Proctors* typ 2, faksimilerad hos *Burger,* Taf. 106.

Smnbunden m. 6.

94. **Niger,** Petrus.

Clypeus Thomistarum.

Venezia: Raynaldus de Noviomagio, 1481.

Hain *11888. *Proctor* 4440. — *Schröder,* s. 59. *Molér,* s. 6.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Halfbd. Rubr.

95. **Obertus** de Horto.

Kaiserliches Lehenrecht.

Augsburg: Lucas Zeissenmair, 1494. 2°.

Copinger, II: 2, nr 4449. *Proctor* 1929. — *Molér,* s. 11.

36 bl. = a—c(8), d—e(6). 2 kol. 39 rader.

Bl. 1 a (titel): **Keyserliche lehenrecht czusampt | andern rechtē hierinne begriffen | durch Obertum zusamen geserzt | vnd kürczlich czu teütsch pracht | vnd transferiert ist** *Bl. 1 b: träsnitt. Bl. 2 a α* [*m. sign. aij*]: [I]N dem namē der hey | ligē vnzerteilberlichē | Triualtikeyt Marie | *etc.* *Bl. 7 b α:* **Incipiunt consuetudi** | nes Feudorum Et primo de his | qui feudum dare possūt Et qua | liter acquiratur et reti= neatur. | Sie vahent an die gewonheit der le= | *etc.* *Bl. 35 b β, rad 33:* weitter gestrafft werden. ||| Alhie enndet daz bůch kaiser= licher be | stettē lehērecht gedruckt durch lucas | zeissenmair zů augspurg. Anno. m. cccc. xciiij *Bl. 36 tomt (felar).*

Smnbunden m. 5.

96. **Origines.**

Contra Celsum libri viii lat. interprete Christophero Persona.

Roma: Georg Herolt de Bamberg, jan. 1481. 2°.

Hain *12078. *Proctor* 3921 [oriktigt: 1 jan. 1481]. — *Schröder*, s. 58. *Molér*, s. 6.

Proveniens: Catalogo inscriptus titulo Patres littera O. n. 3. anno 1604. Collegij Olomucensis Societatis Jesu. — Halfbd.

97. **Orosius,** Paulus.

Historiarum adversus paganos libri viii.

Venezia: Christophorus de Pensis, för Octavianus Scotus Modoetiensis, 18 juli 1499. 2°.

Hain *12103. *Proctor* 5249. — *Molér*, s. 15.

Smnbunden m. Plinius: *Historia naturalis*, Venezia: Melchior Sessa, 20 aug. 1513. 2°. — Proveniens: Huius libri verus herus est Andreas Sigonj[s] wadztenensis; emptusque est Lubece anno 571 4 marcis. — Bandet, gult svinsk.-bd med initialerna A. S., är dateradt 1572.

98. **Pelbartus** de Themeswar.

Sermones Pomerii de sanctis.

Hagenau: Heinrich Gran, för Joh. Rynman, 20 febr. 1499. 4°.

Hain *12555. *Proctor* 3197. — *Molér*, s. 14.

Proveniens: i. Ex Libris Pauli Antonij Vicarij Ecclesiæ Olomucensis. — ii. Loci Capucinorum Olomutij Classis tertiæ Litt. L. — Br. stämpl. sk.-bd m. beslag.

99. **Perottus,** Nicolaus.

Cornucopiæ linguæ latinæ.

Venezia: Aldus Manutius, juli 1499. 2°.

Hain *12706. *Proctor* 5572.

Proveniens: Ecclesiæ donatus ab Andrea [Petri] Pastore Arosiensi anno [15]83. — Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. I, 2.]

100. **Petrarca.**

Epistolæ familiares.

Venezia: Johannes et Gregorius de Gregoriis, 13 sept. 1492. 2°.

Hain *12811. *Proctor* 4526. — *Molér*, s. 10.

Proveniens: i. libellus Martini Cracouiensis. — ii. Exlibris: Vok Ursini Rosenberg. — Perg.-bd. Ex. mycket skadadt.

101. **Petrus,** episcopus Ciuitatensis.

Canones poenitentiales.

U. o., tr., å. [Roma: Bartholomaeus Guldinbeck]. 4°.

Hain *4337. *Proctor* 3599. — *Molér,* s. 2.

Smnbunden m. 118.

102. **Petrus** de Crescentiis.

Opus ruralium commodorum, germanice: Petrus de crescentiis zu teutsch mit figuren.

U. o., tr. [Speier: Peter Drach], 1 okt. 1493. 2°.

Hain *5834. *Proctor* 2391. — *Molér,* s. 10.

Halfbd m. br. stämpl. sk.-rygg. Färglagda träsnitt.

103. **Petrus** Lombardus.

Sententiarum libri iv.

U. o., tr., å. [Basel: Nicolaus Kesler]. 2°.

Hain *10185. *Proctor* 7696 [: c. 1486?]. — *Molér,* s. 4.

Br. kalfsk.-bd m. beslag. Rubr. Nederst på bakre pärmen bokens pris: Iste liber stat pro ij floreno rinensi. [Bil. 1, 2.]

104. **Pomponius** Lætus.

Compendium historiæ romanæ.

Venezia: Bernardinus de Vitalibus, 23 apr. 1499. 4°.

Hain *9830. *Proctor* 5532. — *Molér,* s. 15.

Exlibris: Vok Ursini Rosenberg 1609. — Perg.-bd m. guldtr. P W W D R 1602 (= Petrus Wok Wrsini Dominus Rosenberg).

105. **Positiones** circa libros physicorum et de anima Aristotelis iuxta processum magistrorum Coloniæ in bursa montis regentium.

U. o., tr. [Köln: Heinrich Quentell], 16 maj 1494. 2°.

Hain *13304 = 13303. *Proctor* 1322. *Voulliéme* 977. — *Molér,* s. 9.

Smnbunden m. 80.

106. **Præceptorium** perutile.

Leipzig: Conrad Kachelofen, 1494. 4°.

Hain *13317. *Proctor* 2867. — *Molér,* s. 12.

Smnbunden m. *Passio domini secundum quatuor evangelistas,* Basel: Michael Furter, 1511. 4°. — Proveniens: Pet. Rudbeck. — Gult stämpl. sk.-bd.

107. **Psalterium** latinum.

U. o., tr., å. [Lübeck?: Bartholomaeus Ghotan]. 2°.

Mycket def. ex. Funnet i Skultuna kyrka vid visitationen 1715. — Denna psaltare är tryckt med Ghotans typer 3 och 6. Den har i

svart tryckta signaturer och röda lombardversaler. 25 rader på sidan. Psaltare, tryckta med Ghotanska typer, hafva anträffats i många svenska kyrkor, t. o. m. så högt upp som i Luleå. Af dessa psaltare kunna följande upplagor urskiljas:

i. Magdeburg 1481. 2°. *Proctor* 2753. Typ 3. 25 rader. 106 bl. Sista sidan finnes reproducerad i *Type Facsimile Society, Publications 1902 m.* Colophon, som är ytterligt viktigt, då det med bestämdhet visar, att Ghotan tryckt i Magdeburg, lyder: Finit pſalteriū impꝛeſſum magdeburch | Anno dn̄i. M. cccc. lxxxi. Per honoꝛabi | lem virū dn̄m. Bartholomeū ghotan.

ii. U. o., 1481. 2°. *Hain* 13484 (ej = *Proctor* 2753). Typ 3. 25 rader. 106 bl. Inga versaler eller signaturer. Denna uppl. är antagligen också tryckt i Magdeburg, så vida vi icke få antaga, att Ghotan redan 1481 flyttat till Lübeck och här tryckt en andra upplaga af psaltaren. Ex. finnas i Stockh. och Upsala.

iii. U. o., tr., å. 2°. Proctors typer 3, 5 och 8. 25 rader. 106 bl. Röda lombardversaler och röda signaturer. Väl tryckt i Lübeck omkr. 1484. Ett fullst. ex. i Upsala.

iv. Den här ofvan beskrifna upplagan, af hvilken jag dock ej anträffat något fullständigt exemplar. — Dessa psaltare komma att å annat ställe göras till föremål för en grundligare undersökning, då det ju ej är otänkbart, att iv kan vara tryckt i Sverige eller på något sätt stå i samband med Ghotans vistelse här år 1483.

108. **Quintilianus**, M. Fabius.

Declamationes.

U. o., tr., å. [Treviso: Peregrino Pasquale et Dionysius Bertochus, 1482]. 2°.

Hain-Copinger 13661 (1). *Proctor* 6505. — *Molér*, s. 6.
54 bl. = A—I 6). 49—51 rader.

Bl. 1 tomt. Bl. 2 a (m. Sign. A 2): M. FABII QVINTILIANI ELOQVENTISSIMI DECLAMATIONES | INCIPIVNT. || ARGUMENTVM. || Quidam cui erat filius cæcus: quem hæredem inſtituerat: induxit illi nouercam iu- | *etc. Rad 8:* Pro cæco contra nouercam. || [ ] I iuuenis īnocentiſſimus Iudices uti uellet ambitu triſtiſſimæ ca | *etc. Bl. 54 a, rad. 49:* ꝑ occiſi iuuenis umbrā peto . aue mater . ne quid āplius quætas tu famā ne dicas. FINIS. | *Bl. 54 b tomt.*

Smnbunden m. 109.

109. **Quintilianus**, M. Fabius.

Institutiones oratoriæ ex recognitione Andreæ Pontii Brixiani.

Treviso: Peregrino Pasquale et Dionysius Bertochus, 22 juni 1482. 2°.

Hain *13661 (2). *Proctor* 6504. — *Molér*, s. 6.

Grönfärg. halfperg.-bd.

110. **Rainerus** de Pisis.

Pantheologia s. Summa universæ theologiæ. P. 1.

Venezia: Hermann Lichtenstein, 12 sept. 1486. 2°.

Hain *13019 (1). *Proctor* 4788. — *Schröder*, s. 62. *Molér*, s. 7.

Stämpl. gr. svinsk.-bd. Rubr.

111. **Rechenung,** Behende und hübsche, auff allen Kauffmanschaft.

Leipzig: Conrad Kachelofen, 1489. 8°.

Hain *13712. — *Schröder*, s. 64. *Molér*, s. 8.

Proveniens: Valentinus Iacob 1547 mense Januario. — Br stämpl. sk.-bd.

112. **Reuchlin,** Johannes.

De verbo mirifico.

Basel: Johann von Amerbach, [efter 21 apr.] 1494. 2°.

Hain *13880. *Proctor* 7600. — *Molér*, s. 11.

Smnbunden m. 124.

113. **Rolevinck,** Werner.

Fasciculus temporum, germanice: Ein Cronica von anfang der welt.

U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss, efter 27 okt. 1492]. 2°.

Hain *6940. *Proctor* 549. — *Molér*, s. 9.

Smnbunden m. Johannes Adelphus: *Die türkische Chronik*, Strassburg: Johann Knoblouch, 1516. 2°. Proctor 10102. — Proveniens: Ex Bibliotheca Caroli Fr. Muhrbeck 1775.

114. **Sallustius.**

Opera: Bellum Catilinarium cum comment. L. Vallæ et Bellum Jugurthinum cum comment. Joh. Soldi.

U. o., tr., å. [Venezia: Philippus Pincius, omkr. 1497]. 2°.

Hain *14229. — *Molér*, s. 13.

Bl. 1 felar. — Br. sk.-bd m. stämplar, bl. hvilka staden Kölns vapen. [Bil. 1, 2.]

115. **Sanson,** Franciscus, de Senis.

Quæstiones super physicam Aristotelis.

Venezia: Johannes Rubeus Vercellensis, 8 febr. 1496. 2°.
Hain *14326. — *Molér*, s. 9.
Exlibris: Dietrichstain. — Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag.

116. **Schedel,** Hartmann.
Liber chronicarum.
Nürnberg: Anton Koberger, 12 juli 1493. 2°.
Hain *14508. *Proctor* 2084. — *Molér*, s. 10.
Proveniens: Thetta Chronicon Hartmanni Schedelii ähr af migh undertecknad förähradt til Westeråås Doom Capitels Biblioteck den 6 Decembris Anno 1673. Nicolaus Rudbeckius. Episcopus Arosiensis. — Träsnitt af Michael Wohlgemut och Wilhelm Pleydenwurff. Hv. stämpl. svinsk.-bd.

117. **Simon** [Fidati] de Cassia.
Expositio super totum corpus evangeliorum.
U. o., tr., å. [Strassburg: Johann Prüss]. 2°.
Hain *4557. *Proctor* 528. — *Molér*, s. 3.
Proveniens: i. Inservio Musis Jonæ Hambræj. S. S. Th. Stud. — ii. jnde deveni in possessionem Erici Svenonis Scriberi 29 aprilis 629. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Rubr. [Bil. I, 2.]

118. **Statuta** provincialia Salisburgensia.
U. o., tr., å. [Passau: Johann Petri, ej före 1490]. 4°.
Hain *15043. *Proctor* 2838. — *Molér*, s. 1.
Exlibris: Vok Ursini Rosenberg 1609. Pappbd. Innehåller anteckningar på čeckiska.

119. **Thomas** de Aquino.
De periculis contingentibus circa sacramentum eucharistiæ.
U. o., tr., å. [Passau: Johann Petri]. 4°.
Hain *1379. *Proctor* 2850. — *Molér*, s. 2.
Smnbunden m. 118.

120. **Thomas** de Aquino.
Quæstiones disputatæ de potentia dei, de malo, de unione verbi incarnati, de spiritualibus creaturis, de anima, de virtutibus.
Köln: Heinrich Quentell, 7 maj 1500. 2°.
Hain *1418. *Proctor* 1365. *Voulliéme* 1145.
Br. stämpl. sk.-bd. [Bil. I, 2.]

121. **Thomas** de Aquino.
Super 1° libro sententiarum.

Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Modoetiensis, 3 okt. 1498. 2°.
Hain *1475. *Pellechet* 1065 (1). *Proctor* 5091.
Gult stämpl. svinsk.-bd. [Bil. I.]

122. **Thomas** de Aquino.
Super 2° libro sententiarum.
Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Modoetiensis, 22 dec. 1498. 2°.
Hain *1478. *Pellechet* 1065 (2). *Proctor* 5096.
Smnbunden m. 121.

123. **Thomas** de Aquino.
Interpretatio in metaphysicam Aristotelis.
Venezia: Simon Beuilaqua Papiensis, för Alex. Calcedonius Pisaurensis, 20 dec. 1493. 2°.
Hain 1509. *Proctor* 5383. — *Molér*, s. 10.
154 bl. = a—9 (6), ꝶ (4).

Bl. 1 a (Titel): **Commentaria sancti Thome super libros metaphysice** | *Bl. 1 b tomt. Bl. 2 a α. (m. sign. a 2), rödt:* ¶ Diui Thome Aquinatis sacri ordinis predicatoꝝ | Aristotelis clarissimi ac fidissimi cōmētatoris in primū | librū methaphisice preclaris- sima commentaria. | *Svart:* [S]6 Icut docet phs in politicis suis quā | *etc. Bl. 154 a:* Expliciunt preclarissima cōmentaria Angelici doc- toris | Diui Thome Aquinatis sacri ordinis predicatorū. in .xii.| *etc. Rad 16:* Impressum fuit hoc opus Uenetijs per Simonem Beui | laquā Papiēsem. Anno dn̄i. M. CCCC. l. xxxxiii. | die xx. decembris. | Registrum pn̄tis operis. | *etc. Efter reg. Alexander Calcedonius Pisaurensis' förlagsmärke. Se: Kristeller, nr 204.*
Smnbunden m. 115.

124. **Tritheim,** Johannes.
De scriptoribus ecclesiasticis.
Basel: Johann von Amerbach, [efter 28 aug.] 1494. 2°.
Hain *15613. *Proctor* 7601. — *Molér*, s. 11.
Proveniens: [Lars Grubb 1640]. — Gult svinsk.-bd. Rubr. [Bil. I, 2.].

125. **Trombetta,** Antonius.
Tractatus de humanarum animarum plurificatione.
Venezia: Bonetus Locatellus, för Octavianus Scotus Modoetiensis, 25 okt. 1498. 2°.

Hain *15646. *Proctor* 5092. — *Molér*, s. 10.
Smnbunden m. 115.

Urceus, Antonius, Codrus.
Orationes, etc.
Venezia: Petrus Lichtenstein, M. D. VI. Kalendis Septembris (= 27 aug. 1500 eller troligare 1 sept. 1506). 2°.
Hain-Copinger *16100.
Smnbunden m. DOMINICUS NANUS MIRABELLIUS: *Polyanthea*, Venezia: Petrus Lichtenstein, 17 febr. 1507. — Proveniens: i. Ornatissimo atque doctissimo viro Domino Danieli Laurentij Gotho conterraneo meo charissimo hunc librum do, dono, dedico Rostochij 6 Cal. Decemb. Anno 1608. Carolus Erici Ochsenstiern. — ii. Hunc librum mihi ab Illustri & magnifico Domino Carolo Oxenstiern dono datum, meo fratri Johanni Erici lubens exigui muneris loco obtulit Anno 1620 Daniel Laurentij G. — iii. Eundem librum a dilectissimo meo fratre P. Daniele Laurentij datum do charissimo Nicolao Prytz Joan Erici. — iv. Nicolaus Johannis Prytz svecus. — v. Hemmingh Forelius A° 1684 d. 16 April. — Renässansbd i br. kalfsk. Stämplar med Luthers, Melanchtons, Erasmus Roterodamus' m. fl. bilder o. årtalen 1529 och 1535.

126. Versor, Johannes.
Quæstiones super octo libros physicorum Aristotelis cum textu eiusdem.
Köln: Heinrich Quentell, 1489. 2°.
Hain *16042. *Voullième* 1224. — *Molér*, s. 9.
Smnbunden m. 80.

127. Versor, Johannes.
Quæstiones super octo libros physicorum Aristotelis cum textu eiusdem.
Köln: Heinrich Quentell, 13 mars 1497. 4°.
Hain *16043. *Voullième* 1225. — *Molér*, s. 14.
Exlibris: Dietrichstain. — Halfbd.

128. Versor, Johannes.
Quæstiones super methaphysicam Aristotelis cum textu eiusdem.
U. o., tr., å. [Köln: Heinrich Quentell, omkr. 1493]. 2°.
Hain *16051. *Proctor* 1389. *Voullième* 1218.
Smnbunden m. 13.

129. Vincentius Bellovacensis.
Speculum doctrinale.
U. o., tr., å. [Strassburg: Adolf Rusch, ej efter 1478]. 2°.

Proctor 252 l. 253. *Voulliéme: Bonn* 1200. — *Molér*, s. 3. — Se vidare *Dziatzko: Der Drucker mit dem bizarren R.* (Samml. bibl.-wiss. Arbeiten, 17).

Proveniens: Collegij Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus Anno 1604 littera V titulo concionatores, n:r 2. — Br. stämpl. kalfsk.-bd; varit catenatus.

130. **Vincentius** Bellovacensis.

Speculum historiale. P. 1—2.

Strassburg: Johann Mentelin, 4 dec. 1473.2°.

Proctor 212. *Voulliéme: Bonn* 1202. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Collegij Olomucensis Societatis Jesu catalogo inscriptus Anno 1604. littera V titulo Historici, n. 1. — Br. stämpl. kalfsk.-bd.

131. **Vincentius** Bellovacensis.

Speculum historiale. P. 3—4.

U. o., tr., å. [Strassburg: Adolf Rusch]. 2°.

Proctor 254. *Pellechet: Versailles* 202. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — I P. 3 fela de 10 sista bladen, men äro ersatta m. handskrifna. — Br. stämpl. kalfsk.-bd. Rubr.

132. **Vincentius** Bellovacensis.

Speculum naturale. P. 1—2.

U. o., tr., å. [Nürnberg: Anton Koberger, 1486]. 2°.

Proctor 2056. *Voulliéme: Bonn* 1206. — *Molér*, s. 3.

Proveniens: Ex Bibliotheca Cathedralis Ecclesiæ Olomucensis. — Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag. Rubr.

133. **Virgilius.**

Opera cum quatuor commentariis Servii, Donati, Landini et Mancinelli.

Venezia: Lazarus de Soardis de Saviliano, 3 jan. 1491. 2°.

Copinger: Incunabula Virgiliana *76. *Copinger* II: 2, 6069. — *Molér*, s. 4.

Def. De 7 första bladen fela, äfvensom bl. 323 (m. nr. 315), som just innehåller colophon. — Proveniens: i. Mihi Gustao Nicolai Arbogiensj primo concessus a Reuerendissimo patre Episcopo Erasmo Nicolaj Arosiensi . Anno CIↃ DLXXIIII.—ii. Liber donatus scholæ Arosiensi, in vsum rectorum qui iuuentuti Virgilianam lectionem proponunt. — Stämpl. sk.-bd.

134. **Vocabularius** utriusque juris.

Speier: Peter Drach, sept. 1478. 2°.

Proctor 2331. *Voulliéme:* Bonn 1223. — *Schröder*, s. 56. *Molér*, s. 6. Br. stämpl. kalfsk.-bd m. beslag; varit catenatus. [Bil. I, 2.]

II.

Förteckning efter tryckort och tryckare.

1. Augsburg.

i. Erhard **Ratdolt.**

1488, 27 kal. nov.[!] **Angelus,** Joh.: Astrolabium. 4°. 7.

ii. Anton **Sorg.**

1490, 18 okt. **Boccaccio:** Cento novelle, på tyska. 2°. 34.

iii. Lucas **Zeissenmair.**

1494. **Obertus** de Horto: Kaiserl. Lehenrecht. 2°. 95.

2. Basel.

i. Johann von **Amerbach.**

1494, e. 21 apr. **Reuchlin:** De verbo mirifico. 2°. 112.
1494, e. 28 aug. **Tritheim:** De scriptoribus ecclesiasticis. 2°. 124.
1494—95. **Augustinus:** Sermonum opera. 2°. 19.
1497. **Augustinus:** Psalmorum explanatio. 2°. 16.
1498—1502. **Biblia** latina c. postill. Hugonis de S. Caro. P. 1—7. 2°. 32.
u. å. **Augustinus:** Expositio evangelii Johannis. 2°. 17.

ii. Johann **Bergmann** de Olpe.

1498, 1 mars. **Brant,** Sebast.: Stultifera navis. 4°. 37.

iii. Johann **Froben** de Hammelburch.

1491, 27 juni. **Biblia** latina. 8°. 29.
1495, 27 okt. » » 8°. 30.

iv. Nicolaus **Kesler.**

[e. 1486?] **Petrus** Lombardus: Sententiarum libri iv. 2°. 103.

v. Bernhard **Richel.**

1477, 8 sept. **Biblia** latina. 2°. 26.
u. å. **Bernardus** Parmensis: Casus longi decret. 2°. 24.

vi. Berthold **Ruppel.**

u. å. **Nider,** Joh.: Præceptorium legis. 2°. 93.

vii. Jacob [**Wolff**] von Pforzheim.

1498. **Franciscus** de Mayronis: Sermones. 4°. 53.

viii. U. tr.

[ej före 1491.] **Altherkommen** ... des Landes Österreichs. 2°. 5.

3. Bologna.

	Franciscus [**Plato**] de Benedictis.	
1489, 29 maj.	**Moses** Maimonides: Aphorismi medici. 2°.	85.

4. Deventer.

	Richardus **Pafraet.**	
u. å.	**Cyprianus:** Epistolæ. 2°.	46.

5. Hagenau.

	Heinrich **Gran.**	
1499, 20 febr.	**Pelbartus** de Themeswar: Sermones de sanctis. 4°.	98.
1499, 28 sept.	**Michael** de Hungaria: Sermones »Biga salutis». 4°.	83.

6. Heidelberg.

	Tr. af Lindelbach(?)	
1488, 23 maj.	**Bartholomaeus** Anglicus: De proprietatibus rerum. 2°.	23.

7. Köln.

i.	Johann **Koelhoff** d. ä.	
1483, 31 aug.	**Gerson,** Joh.: Opera. Vol. 2. 2°.	55.
1484, 23 febr.	» » Vol. 4. 2°.	55.
ii.	Heinrich **Quentell.**	
1489.	**Versor,** Joh.: Super 8 libros physic. Aristotelis. 2°.	126.
[14]93.	**Lambertus** de Monte: Super 8 libros physic. Aristotelis. 2°.	79.
[c. 1493.]	**Versor,** Joh.: Super metaphysicam Aristotelis. 2°.	128.
1494, 16 maj.	**Positiones** circa libros physic. Aristotelis. 2°.	105.
[c. 1494.]	**Lambertus** de Monte: Super libros de anima Aristotelis. 2°.	80.
1497, 13 mars.	**Versor,** Joh.: Super octo libros physic. Aristotelis. 2°.	127.
1497, 22 sept.	**Aristoteles:** Expositiones textuales . . . 2°.	13.
1500, 7 maj.	**Thomas** de Aquino: De potentia dei, etc. 2°.	120.
1500, 24 dec.	**Johannes** de Garlandia: Synonyma et aeqvivoca. 2°.	74.
[e. 1500?]	**Baptista** Mantuanus: Parthenices. 4°.	22.
iii.	Ludovicus de **Renchen.**	
1485, 16 aug.	**Destructorium** vitiorum. 2°.	48.
iv.	Bartholomaeus de **Unckel.**	
[c. 1480.]	**Gregorius** Magnus: Dialogorum libri iv. 4°.	63.
v.	Ulrich **Zell.**	
[c. 1467.]	**Augustinus:** Encheiridion ecclesiæ urbicæ. 4°.	20.
»	» Sermo sup. orationem dominicam. 4°.	18.
»	**Chrysostomus:** De reparatione lapsi. 4°.	41.
»	» Super psalmo »Miserere mei deus».4°.	40.

[c. 1467.]	**Gerson**, Joh.: De diversis materiis moralibus. 4°.	58.
»	» De passionibus animæ. 4°.	60.
»	» De præceptis decalogi. 4°.	59.

8. Leipzig.

i. Conrad **Kachelofen.**

1489.	**Rechenung** auff allen Kauffmanschafft. 8°.	111.
1494.	**Præceptorium** perutile. 4°.	106.

ii. Martin **Landsberg.**

u. å.	**Mundinus:** Anatomia. 4°.	86.

9. Lübeck.

i. Stephan **Arndes.**

[1490.]	**Litteræ** indulgentiarum Raym. Peraudi.	81.

ii. Bartholomaeus **Ghotan.**

1488.	**Missale** Aboense. 2°.	84.
1492.	**Birgitta:** Revelationes. 2°.	33.
u. å.	**Psalterium** latinum. 2°.	107.

10. Lyon.

Johann **Siber.**

u. å.	**Biblia** latina c. postill. Lyræ. P. 5. 2°.	31.

11. Mainz.

Peter **Schöffer.**

1472, 13 aug.	**Gratianus:** Decretum c. apparatu. 2°.	61.

12. Nürnberg.

i. Anton **Koberger.**

1477, 10 okt.	**Antoninus:** Summa theol. P. 2. 2°.	8.
1478, 26 jan.	» » P. 3. 2°.	8.
1478, 17 okt.	» » P. 1. 2°.	8.
1479, 29 apr.	» » P. 4. 2°.	8.
1481, 29 nov.	**Alexander** de Ales: Summa theol. P. 2. 2°.	2.
1482, 24 jan.	» » P. 1. 2°.	2.
1482, 6 maj.	» » P. 3. 2°.	2.
1482, 23 aug.	» » P. 4. 2°.	2.
1485, 27 juni.	**Conradus** de Alemania: Concordantiæ bibliorum. 2°.	45.
1485, 29 juni.	**Johannes** de Bromyard: Summa prædicantium. 2°.	72.
[1486.]	**Vincentius** Bellovacensis: Speculum naturale. P. 1—2.	132.
1493, 12 juli.	**Schedel**, Hartmann: Liber chronicarum. 2°.	116.
1494, 17 mars.	**Institoris** & **Sprenger:** Malleus maleficarum. 4°.	71.
1494.	**Bruno:** Psalterium. 4°.	39.

ii. Georg **Stuchs.**

1489, 1 aug., 21 okt.	**Gerson**, Joh.: Opera. P. 1—2. 4°.	56.

13. Paris.

i. André **Bocard.**

1500, 28 juni. **Athanasius:** De homousia contra Arium. 2°. 15.

ii. Johann **Philippi.**

1500, ej f. 15 juni. **Erasmus** Roterod.: Paroemiarum collectio. 4°. 51.

14. Passau.

Johann **Petri.**

[ej före 1490.] **Statuta** provincialia Salisburgensia. 4°. 118.

u. å. **Thomas** de Aquino: De periculis c. eucharistiam. 4°. 119.

15. Reutlingen.

Michael **Greyff.**

u. å. **Cyprianus:** Libri et epistolæ. 2°. 47.

16. Roma.

i. Bartholomaeus **Guldinbeck.**

u. å. **Petrus** Civitatensis: Canones poenitentiales. 4°. 101.

ii. Georg **Herolt.**

1481, jan. **Origines:** Contra Celsum libri viii. 2°. 96.

iii. Stephan **Planuck.**

[ej e. 1490.] **Bernardus** de Granollachs: Conjunctiones 1490—1550. 4°. 25.

iv. Eucharius **Silber.**

[ej f. 1485, 23 mars.] **Innocentius viii:** Bulla contra haereticos. 4°. 70.

v. Conrad **Sweynheym** & Arnold **Pannartz.**

1470. **Augustinus:** De civitate dei. 2°. 21.

17. Speier.

Peter **Drach.**

1478, sept. **Vocabularius** utriusque juris. 2°. 134.

1493, 1 okt. **Petrus** de Crescentiis: Opus ruralium, på tyska. 2°. 102.

18. Stockholm.

Johann **Fabri.**

1495, 18 juli. **Breviarium** Strengnense. 8°. 38.

19. Strassburg.

i. **C. W.**

u. å. **Andreas** Capellanus: De amore. 2°. 6.

ii. **Tr. af Henricus Ariminensis.**

1478, 18 febr. 1479. **Henricus** de Segusio: Summa. 2°. 68.

iii. **Tr. af Vitæ patrum.**

u. å. **Hugo** de Prato Florido: Sermones. 2°. 69.

iv. **Tr. af Jordanus de Quedlinburg.**

1494, 22 nov., 1495. **Nicolaus** de Blony: Sermones. 2°. 89.

1495. **Bonaventura:** Opuscula parva. P. 1. 2°. 35.

	v. Martin **Flach.**	
1493.	**Nicolaus** de Blony: De sacramentis. 4°.	88.
1494, 13 dec., 11 aug.	**Gerson,** Joh.: Opera. P. 1—3. 2°.	57.
	vi. Johann **Mentelin.**	
1473, 4 dec.	**Vincentius** Bellovac.: Speculum hist. P. 1—2. 2°.	130.
u. å.	**Conradus** de Alemania: Concordantiæ bibliorum. 2°.	44.
	vii. Johann **Prüss.**	
[e. 1492, 27 okt.]	**Rolevinck:** Fasciculus temporum, på tyska. 2°.	113.
u. å.	**Hemmerlin,** Fel.: De nobilitate, etc. 2°.	67.
»	» Opuscula. 2°.	66.
»	**Johannes** Vercellensis: Sermones vademecum. 4°.	75.
»	**Simon** de Cassia: Super corpus evangeliorum. 2°.	117.
	viii. Johann **Reinhard** Grüninger.	
1496, 25 aug.	**Antonius** de Bitonto: Sermones dominicales. 8°.	9.
1496, 6 dec.	**Antonius** de Rampigollis: Biblia aurea. 4°.	10.
	ix. Adolf **Rusch** (= R-tryckaren).	
[ej e. 1478.]	**Vincentius** Bellovac: Speculum doctrinale. 2°.	129.
u. å.	» » » hist. P. 3—4. 2°.	131.

20. Treviso.

	Peregrino **Pasquale** & Dionysius **Bertochus.**	
1482, 22 juni.	**Quintilianus:** Institutiones oratoriæ. 2°.	109.
[1482.]	» Declamationes. 2°.	108.

21. Ulm.

	Johann **Zainer.**	
1480, 29 jan.	**Biblia** latina. 2°.	27.

22. Venezia.

	i. Georgius **Arrivabenus.**	
1487, 27 febr.	**Biblia** latina. 4°.	28.
	ii. Simon **Bevilaqua.**	
1493, 20 dec.	**Thomas** de Aquino: In metaphysicam Aristotelis. 2°.	123.
	iii. Johannes et Gregorius de **Gregoriis.**	
1492, 13 sept.	**Petrarca:** Epistolæ familiares. 2°.	100.
	iv. Johannes **Hamman** de Landoia, dict. Herzog.	
1492, 31 okt.	**Alphonsus** rex: Tabulæ astronomicæ. 4°.	4.
	v. Nicolaus **Jenson.**	
1477, 18 sept.	**Nicolaus** Panormit.: Super 2° decret. p. 3. 2°.	91.
1479, 23 sept.	**Marchesini:** Mammetractus. 4°.	82.
	vi. **Johannes** de Colonia & Johannes **Manthen.**	
1478, 27 aug.	**Lactantius:** Opera. 2°.	78.
1479, 3 dec.	**Nicolaus** Panormit.: Super 2° decret. p. 2. 2°.	92.
1479/80, 3 jan.	**Gratianus:** Decretum. 2°.	62.
	vii. Hermann **Lichtenstein.**	
1486, 12 sept.	**Rainerus** de Pisis: Panteologia. P. 1. 2°.	110.

viii.	Bonetus **Locatellus.**	
1492, 20 dec.	**Duns** Scotus, Joh.: Super universalibus Porphyrii. 2°.	50.
1498, 3 okt.	**Thomas** de Aquino: Super 1° sententiarum. 2°.	121.
1498, 25 okt.	**Trombetta,** Ant.: De human. animar. plurificatione. 2°.	125.
1498, 22 dec.	**Thomas** de Aquino: Super 2° sententiarum. 2°.	122.
ix.	Aldus **Manutius.**	
1495, 25 dec.	**Gaza,** Theod.: Grammatica introductiva. 2°.	54.
1497, 1 juni.	**Aristoteles:** Opera. P. 4: 2. 2°.	12.
1498, 15 juli.	**Aristophanes:** Comoediæ, græce. 2°.	11.
1499, juli.	**Perottus,** Nicol.: Cornucopiæ. 2°.	99.
x.	**Otinus** de Luna.	
1497, 4 mars.	**Johannes** de Gandavo: Super libr. de anima Aristotelis. 2°.	73.
1497, 9 juni.	**Albertus** de Saxonia: Super libr. de coelo et mundo Aristotelis. 2°.	1.
xi.	Paganinus de **Paganinis.**	
[c. 1495.]	**Astrolabii** canones. 4°.	14.
xii.	Christophorus de **Pensis.**	
1499, 18 juli.	**Orosius,** Paulus: Historiæ adversus paganos. 2°.	97.
xiii.	Philippus **Pincius.**	
1496, 8 juli.	**Cicero:** Rhetorica. 2°.	42.
1497, 8 nov.	**Justinus:** Epitome hist. Trogi c. Floro. 2°.	76.
u. å.	**Sallustius:** Opera. 2°.	114.
xiv.	Petrus de **Quarengiis.**	
1499, 20 aug.	**Dominicus** de Flandria: Super metaphysicam Aristotelis. 2°.	49.
xv.	Erhard **Ratdolt.**	
1483, 4 juli.	**Alphonsus** rex: Tabulæ astronomicæ. 4°.	3.
1483, 13 sept.	**Eusebius:** Chronicon. 4°.	52.
xvi.	**Raynaldus** de Noviomagio.	
1481.	**Niger,** Petr.: Clypeus Thomistarum. 2°.	94.
xvii.	Johannes **Rubeus** Vercellensis.	
1496, 8 febr.	**Sanson,** Franc.: Super physicam Aristotelis. 2°.	115.
xviii.	Lazarus de **Soardis** de Saviliano.	
1491, 3 jan.	**Virgilius:** Opera cum 4 commentariis. 2°.	133.
xix.	Johannes **Tacuinus** de Tridino.	
1498, 24 juli.	**Juvenalis:** Satiræ. 2°.	77.
1500/01, 13 febr.	**Nicolaus** de Lyra: Postilla. 8°.	90.
xx.	Baptista de **Tortis.**	
1484, 7 sept.	**Gregorius ix:** Decretales. 2°.	64.
1484, 6 nov.	**Bonifacius viii:** Liber sextus decret. 2°.	36.
» »	**Clemens v:** Constitutiones. 2°.	43.
1494, 26 juni.	**Gregorius ix:** Decretales. 2°.	65.
xxi.	Bernardinus de **Vitalibus.**	
1499, 23 apr.	**Pomponius** Laetus: Compend. hist. roman. 4°.	104.
xxii.	Leonhard **Wild** de Ratisbona.	
14[7]9.	**Nicolaus** de Ausmo: Supplementum Pisanellæ. 4°.	87.

III.

Proveniens-förteckning.

N:r

Andrea a San Moise 3

Antonii, Paulus, vicarius ecclesiæ Olomucensis 98

Arctopolitanus, G., Pastor i Björneborg och Ulfsby. Tvänne dylika finnas enl. *Åbo stifts herdaminne,* s. 197: Gregorius Thomæ Arctopolitanus, † 1662 och dennes son Gabriel Gregorii Arctopolitanus, † 1682 30

Balthasar, F., Conuentus Gradicensis 32

Bellinus, Olaus Stephani. Biskop i Västerås 1589—1618. Hans första hustru Gudelina Elofsdotter dog 1594. Det var i anledning af hennes död han skänkte domkyrkan n:r 56. [M. I: 24; Ekholm, s. 58.] . . 44. 56

Benzelstjerna, Lars. Biskop i Västerås 1759—1800. [M. I: 55; Ekholm, s. 67.] År 1808 erhöll Västerås bibliotek af hans arfvingar en boksamling på 1250 volymer 12. 54

Braunsberg: Jesuitkollegiets bibliotek. Detta hade egentligen grundlagts af franciskanerna i Braunsberg, men under reformationens oroliga dagar utdogo dessa här. Kardinal Hosius upplät därför år 1565 franciskanernas öfvergifna kloster jämte bibliotek åt jesuitorden, som nyss inkallats till stiftet Ermland. Vid Braunsbergs eröfring af Gustaf Adolf år 1626 föll också biblioteket i svenskarnes händer och skänktes jämte andra betydande ermländska bibliotek af konungen till Upsala universitet. Originalkatalogen öfver jesuitkollegiets bibliotek förvaras ännu i Upsala universitetsbibliotek. På duplettauktioner synas några Braunsbergböcker hafva försålts, ty enstaka ex. anträffas någon gång utanför Upsala 89

N:r

Dietrichstain, se: **Nikolsburg.**

Duodo, Andrea 3

Erici, Ericus, curatus in Tijerp 1541. Någon kyrkoh. i Tierp med detta namn finnes icke upptagen i *Upsala ärkestifts herdaminne.* En lucka synes där förefinnas emellan Martinus Praal † 1514 och Magnus, som nämnes ss. riksdagsman i Strängnäs 1547. Ericus Erici var trol. son till Ericus Johannis, sysslomam vid Upsala domkyrka 1477, 79, † 1512. 23

Erici, Johannes, halfbroder [?] till Daniel Laurentii Gotho . . . . s. 34

Forelius, Hemmingus Johannis, poës. professor i Upsala 1687, † 1708. [*Östgötars minne* 916.] . . . . s. 34

Galeotti, Taddeo, da Volterra 90

Giovanni di Giusto, prete . . . 90

N:r

Gremperius, Jo. 34

Grå, Johannes 49

Hambræus, Jonas, orientalist, professor i Upsala och Paris, f. 1588, † 1671 117

Heereboord, Adrianus, professor i filosofi i Leiden, † 1659. 58

Hierta, Per, frih., Främmestad . 55

Hradisch. Prämonstratenserklostret Hradisch, conventus Gradicensis, i närheten af Olmütz, nedbrändes 1642 under svenskarnes infall i Mähren. Dess bibliotek blef väl vid detta tillfälle till största delen förstördt, en del lär dock hafva räddats till minoriterklostret i Olmütz. Några få böcker från Hradisch anträffas i svenska bibliotek . . . 32

Händl, Thomas 87

Ieronimo di Lazaroni 3

Ingemari, Magnus, magister, prebendatus stokholmensis. 1519 trycktes i Upsala hos Paul Grijs en latinsk lärobok, *Composita verborum,* som till författare har Magister Magnus Ingemari rector scolarium necnon canonicus Upsaliensis et Arosiensis. [*Sveriges bibliografi,* s. 123.] 80

Jacob, Valentinus 111

Johannis, Ericus, olim oeconomus ecclesiæ upsalensis. Syssloman vid Upsala domkyrka 1477, 79, sedan kanik, † 1512, begrafven i domkyrkan. [Peringskiöld: *Monum. Ulleraker.,* s. 256.] 23

Johannis, Laurencius, Scarensis. En Laurentius Johannis underskref Upsala mötes beslut som komminister i Romfartuna [M. III: 166.] 16

Lanngenmantl, Jobst, v. Tronius 5

Laurentii, Daniel Gotho. Var inskrifven år 1608 vid Rostocks universitet: Daniel Laurentius Cotus Svecus. [Daae, *Matrikler over nord. Studerende* ... 1885, s. 116.] . . . . . s. 34

N:r

Libau, pastor Ecclesiæ Libauensis 9

Lidén, Johan Henrik, amanuens vid akademiska biblioteket i Upsala 1764, adjunkt i historia i Lund 1770, † 1793. Testamenterade större delen af sitt bibl. till Upsala . . . 30

Maria Anna, Archiducissa Austriæ, † 1664, dotter till kejsar Ferdinand II och gift med Max Emanuel, kurfurste af Bayern 5

Mariefred, domus pacis Mariæ, kartusianerkloster, grundlagdt af Sten Sture och hans gemål fru Ingeborg Åkesdotter. År 1498 utfärdade Sten Sture gåfvobref på Gripsholm åt orden. Klostret upphäfdes och raserades af Gustaf I år 1526. Af Mariefreds klosterbibliotek har jag anträffat rester i Upsala, Västerås, Strängnäs och Linköping 44

Mariencamp. Birgittinerkloster i Holland. »In Brabancia Ciuitate Campen monasterium nostri ordinis quod dicitur Mariencamp diocisi Traiectensi alias Rosa marie.» [*Scriptores rer. svec.,* T. III: 2, s. 298: *Enumeratio monasteriorum ordinis s. Birgittæ.*] 58

Maripetrus [Malipiero?], Jacobus. Flere inkunabler med detta ägarenamn finnas i Strängnäs stiftsbibl. 52

Marschalk, Joachim, zu Reichenau 5

Martinus Cracoviensis 100

Mathias, decanus Upsaliensis. Var decretorum doctor och decanus i Upsala från år 1487, † den 16 dec. 1495. [Peringskiöld: *Monum. Ulleraker.,* s. 216.] . . 46

Matthias archidiaconus. En Mathias ärkedjekne nämnes i ett

N:r

köpebref från 1520, samt i ett annat från 1535 rörande Bispergs hytta. [M. I: 94.] . . . 49

Miegius, Sebastianus, Strassburgare, senator, † 1609. Johannes Schefferus köpte ur hans rika bibl. en del sällsynta lat. och grek. handskrifter, som nu förvaras i Upsala univ.-bibl. [Celsius: *Bibl. Ups. hist.*, s. 49.] 54

Milenius, Anders. Rektor i Västerås 1802, † 1804. [M. III: 375.] 74

Molenbeck, Johannes 22

Muhrbeck, C. F., biskop på Gotland 1795, dog kort därefter 1796. År 1799 fick Västerås bibliotek emottaga hans efterlämnade boksamling, utgörande omkring 3,200 volymer, hvilken förvärfvats af lektor J. Gottmark och konsistorienotarien L. F. Kihlman. 22, 33, 113

Nicolai, Erasmus, Arbogiensis. Biskop i Västerås 1574—80. [M. I: 21; Ekholm, s. 56.] 133

Nicolai, Gustavus, Arbogiensis, var rector scholæ i Västerås, från 1584 decanus, † 1591, bror till biskop Erasmus Nicolai. [M. III: 367.] 133

Nicolaus, magister, canonicus Arosiensis. Munktell nämner en Nicolaus Rååd ss canonicus Arosiensis år 1487. Hans namn förekommer i urkunder 1492, 1494 och 1499. [M. III: 517.] 36

Nikolsburg. Det Dietrichstainska biblioteket i Nikolsburg grundades af Adam von Dietrichstain, † 1590. Dess egentlige gynnare var dock kardinalen Franz Fürst von Dietrichstain, biskop i Olmütz, † 1636, hvilken riktade biblioteket i synnerhet med dyrbara handskrifter och sällsynta inkunabler. År 1645 eröfrades Nikolsburg af Lennart Torstensson, som äfven hade särskild order att för drottning Kristinas räkning hemsända de bibliotek, som kunde falla i hans händer. Brandenburgaren Johann Buszo, krigskommissarie vid svenska hären i Mähren sedan 1645, uppgjorde 1646 ett inventarium öfver det Dietrichstainska biblioteket. För sina förtjänster vid de eröfrade bibliotekens hemsändande blef Buszo 1652 adlad af Kristina. Inventariet finnes ännu förvaradt i kungl. biblioteket i Stockholm och omfattar 364 sidor i folio. Delar af det Nikolsburgska biblioteket finnas nu i Stockholm, Upsala, Lund, Västerås och Strängnäs. 2, 9, 28, 82, [115, 127

Norrelius, Andreas. 1735 bibliotekarie vid Upsala universitet, † 1749 54

Olai, Magnus, Asteropherus. Född i Arboga. Kyrkoh. i Vestra Fernebo 1614, † 1647. [M. III: 114.] 55

Olmütz. Denna stad eröfrades af svenskarne under Torstensson år 1642 och var i svensk besittning till juli 1650. De här befintliga stora boksamlingarne, tillhöriga domkyrkan och klostren, togos i byte och fördes jämte andra mähriska och böhmiska bibliotek till Sverige år 1647. Följande bibliotek i Olmütz hafva bidragit till Västerås paleotypsamling:

i. Capucinerklostrets bibliotek. Detta kloster låg i förstaden och blef nedrifvet, när Torstensson flyttade sitt hufvudkvarter från klostret in till staden. Dess böcker torde då till stor

N:r

del hafva förstörts, ty endast ett fåtal anträffas nu i Sverige 31. 75. 83. 98

ii. Domkyrkans bibliotek, Bibliotheca cathedralis ecclesiæ Olomucensis, synes hafva varit ett särdeles rikt bibliotek, hvaraf talrika spillror anträffas i våra svenska bibliotek. Det nuvarande domkyrkobiblioteket i Olmütz äger endast få äldre tryck, hvilka tillkommit i senare tid. 6. 71. 94. [131. 132

iii. Jesuitkollegiets bibliotek. Att döma af de många böcker från detta bibliotek, som nu förvaras i svenska boksamlingar, i synnerhet i Stockholm och Strängnäs, torde detta varit det mest betydande af Olmütz många bibliotek. Det stiftades af biskopen i Olmütz Wilhelm Prusinovský von Wickow, † 1572, och ökades sedan ständigt genom rika donationer och gåfvor af i synnerhet Olmütz-prelater. Många af dessas namn återfinnas i de böcker, som nu hafva sin plats i svenska bibliotek. Signum hänvisande till katalogen, finnes i hvarje bok. En del böcker lära dock hafva räddats undan svenskarne. [Dudik: *Forschungen in Schweden f. Mährens Gesch.*, 1852, s. 30 f.] [2]. 8. 13. 21. 29. 53. 88. [96. 129. 130

Oxenstierna, Carolus Erici. Född 1582. Ståthållare på Åbo slott 1619, kansliråd 1626, † 1629. [Anrep: *Sv. adelns ättartaflor*, s. 116.] Var inskrifven vid Rostocks universitet år 1608. Matrikeln upptager för detta år ännu två Oxenstierna: Bengt och Gabriel. [Daae: *Matrikler over nord. Studerende*... 1885, s. 115.] . . . . s. 34

Pagagniani, Ottaviano 90

Pellicerij, Simone 3

Petri, Andreas, Arosiensis, kallad Niger eller Swart, kyrkoh. i Västerås 1583, † 1609. [M. I: 77.] 69. 99

Petri, Bartholdus, Wikæus Cuprimontanus, kyrkoh. i Wika, † 1684. [M. II: 534.] . . 37

Prag: Rosenbergska biblioteket. Då Königsmark den 26 juli 1648 intog lilla sidan af Prag, föll ett omätligt byte i svenskarnes händer, däribland detta bibliotek. Dess grundläggare var den år 1611 utan barn aflidne Peter Wok Ursini von Rosenberg, hvilken låtit uppställa biblioteket i Wittingau. År 1647 lät Ferdinand III föra det till kungl. slottet i Prag, där det sål. efter knappt ett års förvarande blef svenskarnes byte. I kungl. biblioteket i Stockholm förvaras originalkatalogerna öfver detta storartade bibliotek. De omfatta fyra folioband och äro uppgjorda af den Rosenbergska bibliotekarien W. Březan åren 1602 till 1608. De innehålla förteckning på närmare 11,000 volymer. En stor del af dessa förstördes nog vid Stockholms slotts brand, men ännu återfinnas många i svenska bibliotek, i synnerhet i Stockholm och Strängnäs. s. 22; nr 85. 100. [104. 118

Prytz, Nicolaus Johannis. Var son till Johannes Nicolai Prytz, rector scholæ i Arboga 1585—90, pastor i Söderköping 1591, † 1637. Om Nicolaus Johannis vet man eljes intet, trol.

N:r

har han studerat i utlandet. [M. III: 424.] . . . . s. 34
Rosenberg, Petrus Vok Ursini à, se: **Prag.**
Rudbeckius, Johannes, biskop i Västerås 1619—1646. Inventerade vid tillträdandet af sitt ämbete domkyrkans bibliotek (se: Bil. I). [M. I: 42; Ekholm, s. 58.] 33
Rudbeckius, Nicolaus, biskop i Västerås 1670—1676. [M. I: 36; Ekholm, s. 61.] 116
Rudbeckius, Petrus Johannis, kyrkoh. i Köping 1627, † 1629. Var äldre broder till biskop Johannes Rudbeckius. [M. I: 328.] 89. 106
Rytingh, Clemens Henrici, lektor i Stockholms svartbrödrakloster vid slutet af 1400-talet. Var stor boksamlare och ägde ett privatbibliotek på närmare 80 volymer. [Se: *Samlaren* 1903, s. 125—140.] 46
Schedvin, Johan, kyrkoh. i Svärdsjö, † 1787. [M. II: 462.] . . . 77
Schirmerus, Georgius 74
Schröder, Johan Henric, född i Västerås 1791, student 1810, bibliotekarie vid Upsala universitet 1830, † 1857 74
Schultz, Johan Jacob, Collega scholæ i Falun 1784. Predikant vid Stora Kopparbergs grufva 1787. Död som kyrkoh. i Söderberke 1815. En son med samma namn. [M. II: 131.] 74

N:r

Selau, conventus Sijloensis, i Böhmen 75
Sigonjs, Andreas, Wadztenensis 97
Sturelius, Paulus, Ryzienowiensis, canonicus Ratiboriensis, vicarius eccl. Olomuc. 1590. 83
Swederus, Magnus, akademibokhandlare i Upsala 1769. Fältprost 1809, † 1836. »Swederi Lånbibliotek». [M. I: 96.] 39
Sweno, predikant och syssloman vid Västerås hospital, nämnes 1578 i ett bref från biskop Erasmus Nicolai. [Herweghr: *Samlingar till Västerås stifts hist.*, D. 3. Hdskr.] 69
Swenonis, Ericus, Scriberus, rector scholæ och kyrkoh. i Hedemora, f. 1592, † 1658. [M. III: 5.] 117
Terserus, Adolphus Elai, rector scholæ i Arboga 1632. Kyrkoh. i Mora 1641, † 1659. [M. II: 331.] 69
Tidemannus Brakelensis . . . 30
Tillæus, Pehr, kyrkoh. i Rytterne, † 1791. [M. I: 295.] . . 16
Upsala universitetsbibliotek . . 47
Wikaeus, se: **Petri,** Bartholdus.
Widmark, Jonas. En Jonas Widmark var 1721 rektor i Örebro schola Carolina, 1724 kyrkoh. i Sköllersta församling af Strängnäs stift, † 1734 86
Östman, Jonas Fredric, kyrkoh. i Västra Schedwi, † 1824. [M. I: 490.] 4

Bilaga 1.

[Liber Templi Arosiensis[1].]
[Fol. 8 a:]

INVENTARIVM ECCLESIASTICUM
TEMPLI CATHEDRALIS AROSIENSIS

som fans Anno Chri 1619 then 15. sept. Tå D. Johannes Rudbeckius war bliffuin Biskop i Westerås, hvilket inventerades Dno Matheo Petri Oeconomo[2] tilhanda . huilket ock war tilstädhes then 6. Augusti A. 1622 . tå thet på nÿtt inventerades.

Böker.

Theologiske. in folio.

Biblia hebræa medh S. Munsteri version in folio. twå partes. 2
Biblia Latina Parisiis excusa. 1
Biblia svetica i tw band. gamble. 2
Itinerarium S. Scripturæ. 1
Textus Bibliorum cum commentariis jeronÿmi. 1
Commentarius alius in libros V. Testamenti usque ad finem psalterij ejusdem. 1
Explicationes hebraicorum nominum una cum commentariis in proverbia salomonis, et in omnes prophetas, ac libros machabeorum et totum N. Testament. 1
Nicolaj Lÿræ commentariorum in Biblia, pars I. in 5 libros Mosis. 1
pars III. in job, psalmos, Ecclesiasten, cantica cant., sap. sal. et Ecclesiasticum. 1
pars IV. in omnes prophetas et libr. machabeorum. 1
pars V. in libros Evangeliorum seu quatuor Evangelistas. 1
Athanasij opera. 1
Hugonis comentarius in libros V. Testamenti usque ad finem job. 1
In 4. Evangelistas ejusdem. 1

[1] Inventariet är bundet i gult perg.-bd m. ofvanstående titel tryckt i svart på främre pärmen jämte årtalet 1621. Titelbladet lyder: Vicematricula Ecclesiæ Cathedralis Arosiæ . bestelt aff Episcopo D. Joh. Rudbeckio. Inventariet är till största delen skrifvet med Rudbecks egen hand.

[2] MATTHAEUS PETRI GADD. Syssloman vid Västerås domkyrka 1619. Pastor i Björskog 1627, † 1647. [M. I: 95 o. 353.]

[Fol. 8 b:]

Concordantiæ Bibliorum. B. jacob. [*45.*]	1
Josephus . Græce.	1
Idem . Latine.	1
Aurelii Augustini de S. Trinitate.	1
Sermonum opera plura et diversa ejusdem. [*19.*]	1
Cÿpriani Epistolæ ad cornelium . p. [*46*].	1
Brentius in Levitic . judic . Amos . cum Luthero in Genesin etc.	1
Lutheri Tomus V^{tus} in Nonnullas Epistolas N. Testamenti.	1
Brentii homiliæ in Lucam.	1
Lucas Lossius in Evangelistas.	1
Pellicanus in Pentateuchon, cum jndice Bibliorum.	1
Antonini Repertorium, una cum parte Summæ Antonini.	1
Pars II^{da} et IV^{ta} ejusdem.	2
Bonaventuræ opus elegans et subtile parvulorum opusculorum.	1
Thomæ Aquinatis Quæstiones de potentia Dei . etc. [*120.*]	1
Textus sententiarum. [*103.*]	1
Thomæ de Aquino super primum sententiarum. [*121.*]	1
In tertium librum sententiarum ejusdem.	1
Summa Angelica de casibus conscientiarum.	1
Thesaurus de sanctis.	1
Summa prædicantium fratris Johannis Bromÿardi. [*72.*]	1

Summa volumina — 38.

[Fol. 9 a:]

Historici, philosophici, juridici et medici.

Chronologia Joh. Functii cum commentario.	1
Johannis Zonaræ compendii 3 . tomi Græce et Latine.	1
Laurentii Vallæ commentarius in Salustium, cum nonnullis aliis. [*114.*]	1
Dictionarii Latini 1ma et 3^{tia} pars.	2
Destructorium vitiorum. [*48.*]	1
Dialogus Hammerlejn de Nobilitate et Rusticitate. [*67.*]	1
Thomas Aq. in libros metaphÿsicorum.	1
Concordia Discordantiarum Canonum juris. [*62?*]	1
Decretales cum suis summariis. [*61.*]	1
Summa super titulos Decretalium. [*68.*]	1
Decretales Gregorij. [*64.*]	1
Infortiatum pandectarum juris.	1
Pars tertia super secundum Decretalium. [*92, 91.*]	1
Liber sextus Decretalium Bonifacij. [*36.*]	1
Decretales Bernhardi. [*24.*]	1
Vocabularium utriusque iuris. [*134.*]	1
Compilatio Decretalium Gregorij jeronimi Commentarij. [*65.*]	1

Summa — 18. volumina.

[Fol. 9 b:]

Thesse efterskreffne böker äro giffne i Testamente medhan M. Oluff Stephani[1] war Biskop i Westerås.

Aff honom sielff.

Martinus Bucerus in Evangelistas in lib. judicum, sophoniam et psalterium.	1
Operum Gersonis 3 partes. [*56.*]	3
Epiphanius.	1
Bibliotheca univers.	1
Aff Dno jona Archipræposito[2].	
Chrÿsostomi opera in Genesin et alios tomi 2.	1
Aff Dno Andrea pastore[3].	
Chrÿsostomus in Mattheum et johannem.	1
Cornucopiæ Linguæ Latinæ. [*99.*]	1
Aff Domino Stephano Pænitentiario[4].	
Eusebius.	1
Aff M. Johanne Rectore scholæ[5].	
Forsteri Lexicon Hebræum.	1
Dictionarium trilingue.	1
Aff Swen Eloffson[6].	
Institutiones Calvini.	1
Lucæ Osiandri comment. in Biblia in IV^to^ tomi 7. unus defuit.	7
Solida refutatio compilationis cinglianæ etc.	1
Calepini Dictionarium.	1
Lexicon Græcum.	1

Summa — 23. volumina.

[Fol. 10 a:]

Augustini opera i . 5 . band, äre köpte aff presterskapet och föråhrade til domkÿrkian A. 1602.	5	æstim.	2[illegible]
Biblia swensk, then senare editionen är giffuin til Domkÿrkian aff Dno Erico P. Hedemorensi[7] A. 1621.	1	»	1[illegible]

[1] Biskop i Västerås 1589—1618.

[2] Jonas Andreæ Jemtius. Domprost i Västerås, † 1614. [M. I: 76.]

[3] Andreas Petri Arosiensis. Kyrkoh. i Västerås 1583, † 1609. [M. I: 77.].

[4] D. Stephanus Erici pœnitent. nämnes 1595 i domkyrkans protokollsbok bland de prester, som köpte det tryckta exemplaret af Upsala mötes beslut till ett pris af 20 öre. Han är identisk med Muncktells Stephanus Erici Jungo, kyrkoh. i Arboga 1560, poenitentiarius 1576. [M. I: 160.]

[5] Johannes Benedicti, undertecknade som rektor i Västerås trivialskola Upsala mötes beslut 1593, † 1603. [M. III: 367.]

[6] Secretarius regius. Förf. till en krönika på svenska ifrån år 1556 till 1579. Testamenterade 1593 sina böcker dels till Västerås, dels till Strängnäs. [Schröder, s. 5; Warmholtz VI: 114.]

[7] Ericus pastor Hedemorensis är möjl. Ericus Svenonis Roslagius, kyrkoh. i Hedemora 1593, † 1628. [M. III: 3.]

Biblia swensk, then förra editionen aff Oluff skriffuare i folkerna.
Mathesius in Sÿrach på Tÿska uthi huitt pergameen. Köpt A. . . 1

Thesse woro alle tilstädhes then 10. Novembris. A. 1626 . inventerades ifrån Dno Mattheo och til D. Samuelem Oeconomum[1].

Joh. Rudb. Ep^{us} Aros. mpp.
Elias Olaj[2] P. Aros.
Samuel Olaj[1].
Oecon.

The böker som fölia äro giffne til westerås capitel sedhan D. Johan Rudbeckius bleff Biskop.

Aff M. Stephano Olai[3] pastore Husebÿensi, i Testament effter sin fadher S. Biskop Oluff[4].

Concordantiæ Bibliorum in folio gamla. [*44.*] 1
Nic. Hemmingij Comment. in Johannem. 1
Mart. Chemnitij Examen concilij Trident. 1
Jeronÿmi Cardani Opera. 1
Biblia Swensk förra Editionen i tw band effter pär på hyttan. 2

Aff M. Elia Olaj H. pastor Aros.[2]
Promptuarium Exemplorum Christophori Obenhemii. 1

[fol. 10 b:]

Aff M. Olao And. p. et prepos. Retvicensi[5].
Catalogus sanctorum, petri de Natalis. 1

Effter s. h. Gabriel quondam p. Salemontano[6].
Evangelium Matthei Hebraice et latine. 1

Är köpt ifrån Sura kÿrkia.
Officiale på pergameen heelt. 1

Aff M. Erico Holst. Rectore Scholæ[7].
Chrÿsostomus in Mattheum in 8vo itt band. 1
Chrÿsostomus in Epist. pauli tu band. 2

---

[1] Samuel Olai Normontanus. Syssloman vid domkyrkan i Västerås 1627. Pastor i Romfartuna 1630, i Norberg 1643, † 1670. [M. I: 95, III: 136 och 154.]

[2] Elias Olai Helsingius. Domprost i Västerås, † 1637. [M. I: 77.]

[3] Stephanus Olai Bellinus. Pastor i Husby, † 1629. [M. II: 34.] Son till:

[4] Biskop Olaus Stephani Bellinus.

[5] Olaus Andreæ Dalekarlus. Kyrkoh. i Rättvik, † 1648. [M. II: 283.]

[6] Gabriel. Pastor vid Sala grufförsamling, afsatt 1614, † 1621. Kallas olim Salensis, här quondam pastor Salemontanus. [M. III: 224.]

[7] Ericus Holsteni Holstenius. Rektor i Västerås skola 1618, † 1640. [M. II: 429.]

Effter S. h. Lars i hospitalet.

Pandectæ scripturarum Ott. Brunsfels. in 8vo. 1

Aff M. Petro Rudb. L. th.[1].

Repetitiones vel Commentaria in Digestum vetus in folio Lugduni, i hvitt pergamen. 1

Aureum Decretum Gratiani in 4to med spennen. 1

Än i Testamente effter S. M. Petrum Rudb.[1] pastorem copingens.

Cælij Rhodigini variæ lectiones in folio. 1

Cornelius Agrippa de occulta philosophia. Higÿni Fabulæ et Diod. Siculi quædam opera itt band. 1

Aff D. Johanne Rudbeckio Episcopo äro giffne.

Een Swensk Biblia Editio posterior nÿ jn Folio. 1

Thesaurus conciliorum a Dedekenni i hwitt pergameen tw band köpte i Räffle[2] A. 1627 för 20 daler. 2

Biblia pålensk trÿckt i Krako. A. 1577. 1

Postilla pålensk piotra skargi Krak. A. 97. 1

Postilla Mart. Chemnitij Tÿsk. Magd. A. 1594. 1

Postillæ majores totius Anni. Lugduni. A. 1519. 1

Missale Varmiense. Cracoviæ. A. 1587. 1

Tomus 2dus operum Luth. jenens. latinus. 1

Joh. Brentius in josuam, judic., Ruth, Regum, Esram, Nehemiam Esther. Tüb. A. 76. 1

Joh. Brentius in Johannem et psalterium. Tübingæ A. 1578. 1

[Fol. 11 a:]

Henricus Bullingerus in omnes Epist. Apostolorum. Tiguri. A. 1539. 1

Rodolphus Hospinianus de origine monacatus etc. Tiguri. A. 1588. 1

Petrus Canisius de maria virgine, etc. Ingolstadij. A. 1577. 1

Johannis Gersonis Tractatus varij. 1

M. Nicolaus de Blonij. De Tempore et de Sanctis etc. Argentinæ. A. 1495. [*89.*] 1

Revelationes S. Birgittæ. [*33.*] 1

Canones concilij Coloniensis. 1

Aristotelis Historia Animalium cum Theophraste de plantis, et Dioscoridis pharmacorum simplicium Reique medicæ libris octo, in uno volumine. 1

Valentinus Lindaviensis in 4 libros Dialecticorum Johannis Sturmii. 1

---

[1] Petrus Johannis Rudbeckius. Theol. lector i Västerås 1625. Kyrkoherde i Köping 1627, † 1629. [M. I: 329.]

[2] Reval.

Plinij secundi Historia Naturalis, cum Macrobio, Strabone de situ orbis, et Paulo Orosio. in uno volumine. 1

Thomas de Aquino super libros Aristotelis de Anima, et octo libros physicorum cum positionib. magistrorum Coloniæ circa eosdem. itemque quæstionib. Joh. Versoris in eosdem. [*80, 79, 105, 126.*] 1

Bartholomeus Anglicus de rerum proprietatibus impressus A. D. 1488. [*23.*] 1

in IV^to^.

Bartholomei Vest[he]meri Conciliatio patrum et conciliorum. Tiguri A. 1563. 1

M. Christophorus jreneus de monstris. Anno D. 1584. 1

Epistola Fabr. Capitonis ad Episcopum moguntinensem. cum scripto Joh. Roffensis contra oecolampadium de coena Dni itemque philip. melant. Ep. de Disputatione Lipsica cum Erasmo contra Eduardum ... 1

M. Alanus de dignitate psalterij B. mariæ. 1

Quadragesimale, Gemma Fidei intitulatum, a quodam fratre Hungaro compilatum etc. impressum A. 1507. 1

[Fol. 11 b:]

Unterricht der visitatoren in Churfurstentumb Saxen, durch D. Mart. Lutherum. 1

Assertio catholicæ Fid. circa articulos confessionis Virtemberg. Petri a soto. Coloniæ. A. 1555. 1

Assertionis Lutheranæ confutatio per Johannem Roffensem. A. 1524. 1

Sermones varij M. Cornelii de Snekis, tam ad populum quam ad clerum Rostochij. A. 1517. 1

Manuale parochorum pro provincia Salisburgensi Ingolstadii. A. 1582. 1

Joh. Langij medicinales Epistolæ. Basileæ. A. 1560. 1

Tractatus Theologiæ moralis in qb. Quæstiones recte aut prave factorum ad conscientiam pertinentes ex Decalogo decerptæ elucidar. Skriffuin. 1

in 8vo böker.

Haymo in 12 prophetas minores. 1

Haymonis postilla i tw band. 2

Aff M. Johanne Olai Dalek. L. Ethicos.[1]

Marci Minutij Felicis Octavius in folio obunden. 1

Theatrum politicum M. Reinhardi Köning, in 4to.

Annotationes Joh. Bogermanni ad scriptum Hug. Grotij. 4to. 1

---

[1] Johannes Olai Dalekarlus, adlad Stiernhöök, 1624 politices et juris patrii lector vid Västerås gymnasium, † 1675. [M. III: 338.]

Effter S. M. Joh. Thomæ Berkium[1] köpte aff hans Liberii A. 1630. in folio.

Abrahami Orthelii Theatrum Orbis på hollenska cum tabulis som kostar... 1
Vitruvius. 1

in 4to böker.

Davidis Origani Ephimerides[2]. 1
Magini Ephimerides[3]. 1
Praxis Geometrica per usum Circini. 1
Tabulæ directionum Joh. Regiomontani. 1
Tabulæ prutenicæ Erasmi Rheinholdi. 1
Elenchus Calendarij Gregoriani Sethi calvisij cum computu Ecclesiastico Georgii Germanni etc. 1

Än Testamenterat aff S. M. Joh. Thoma.[1]

N. Testamentum pure Græcum in 4to. Wittebergæ. 1

än tilköpt aff s. M. Olai Achati[4] Liberj A. 32.

Johannis Baijeri Uranometria in folio. 1
Vide plures pag. 29.

[Fol. 29 a:]

Än kÿrkians och Capituli Böker.

A. 1633. ϑ

Biblia hebræa in folio Eliæ Hÿtteri in brädher med spenne och bricker förährat aff Episcopo capitelet till Nyåårsgåffua. 1
Loci Theologici D. Johannis Gerhardi uthi niijo band in 4to i hwitt pergamen köpte aff M. Simone Bened. Lectore physico[5]. Kostade 9 46
R. Bellarmini Operum Tomus IIus De sacramentis in folib. giffuin aff D. Adolpho Elaj L. pol.[6] 1

A. 1634.

Andræ Vesalij Anatomica opera in Regali folio, medh figurer i hwitt lädher medh brädher och spennen förährat af Episcopo till Nyårsgåffua. 1

---

[1] Johannes Thomæ Barchius, rector och philosophiæ lector i Västerås 1630, † samma år. [M. III: 317.]

[2] I margin.: hördt androm til igentaghen och Tomus pr. conciliorum therföre igengiffuen aff Dno. Adolpho.

[3] Öfverstruket m. anmärkn.: hörde androm til äro igentaghne.

[4] Olaus Achatii Salamontanus. Kyrkoh. i Skerike, † 1631. [M. I: 137.]

[5] Simon Benedicti Arbogensis. Physices lector 1632, theol. lector 1638. [M. III: 317.]

[6] Adolphus Elai Terserus. Eth. o. polit. lector 1633, theol. lector 1640. Kyrkoh. i Mora 1641, † 1659. [M. II: 331.]

Anno 1635.

Historia Ecclesiastica vel centuriæ Magdeburgensis in folio i brädher med swinelädher och spenner, gole i brädden. Trÿckte i Basel per Johannem Oporinum, bundne i siw band. förährade aff Episcopo till Nÿårsgåffua.

Anno 1636.

Sermones Henrici Bullingeri de potissimis Chrjstianæ Religionis capitibus quinque Decadibus comprehensi. in 4to. Tiguri impressi A. 1649. i brunt lädher med spene och brädher bundne, til Nÿårs gåffua giffne aff Episcopo. 1

Epistolæ consolatoriæ Regum, principum, comitum, Baronum etc. ad Henricum Ranzovium Regis Daniæ producem cimbricum etc. collectæ opera M. Georgij Ludovici Frobenij. in 8vo. förährade aff Dno Adolpho Elaj Lectore politices[1]. 1

Tertulliani, opera in folio, förährade aff M. jacob Guttero[2] scoto. Lectore Gr. Linguæ in Gymn. Aros. 1

Anno 1637.

Antonij sadeelis opera theol. in Regali 4to Edita. A. 1593, förährade aff Episcopo til nÿåårs gåffua. 1

[Fol. 29 b:]

Disputationes et commentaria in Sumam D. Thomæ Aquinatis, Joh. Pauli Nasarij uthi tw band in folio 4 tomi förährade oinbundne aff M. Sigerico Nancelio Pastore Tunese[3]. 2

Divi Hieronÿmi operum Tomus VIII^us^ in psalterium et IX^us^ in Matth. et Marcum atque Epist. Pauli una cum commentario incerti autoris in Easdem i itt band in folio. giffuin i Testament effter s. h. Lars i Tortuna[4] qui sepultus est ultima Apr. A. 1637. 1

— — D. Mart. Chemnicij i Testamente förährade effter s. her Achatium Olaj[5] past. et prepositum Salensem qui sepultus est 7. maij A. 1637. in folio. 1

Galeni opera medicinalia omnia Græce in folio i brädher medh spenner bondna i trij band 5 tomi. giffne aff Dno Johanne Elai Tersero[6] tå han heemkom ifrån Tÿskland then 19. maij A. 1637. 3

---

[1] Sid. 53: not 6.

[2] Jacobus Waltheri Guthræus, född i Skottland 1602, græcæ linguæ lector 1636, 1648 kyrkoh. i Stora Tuna, † 1661. [M. II: 395.]

[3] Segericus Seger. Nenzelius. Kyrkoh. i Stora Tuna, † 1638. [M. II: 393.]

[4] Laurentius Nicolai Gröningius. Kyrkoh. i Thortuna, † 1637. [M. III: 287.]

[5] Achatius Olai. Kyrkoh. i Sala, † 1637. [M. III: 210.]

[6] Johannes Elai Terserus. Kyrkoh. i Skerike. Reste i Tyskland, Frankrike och England 1633—37, biskop i Linköpings stift 1671, † 1678. [M. I: 137.]

Biblia Eliæ Hÿtteri in folio trium lingarum Lat. Grecæ et Germanicæ i trij band. 3
Opera Joh. Brentij in Folio Latine omnia uthi otta band med brädher och spener. 8
Thesaurus Vogelij in folio. Latine. 1
Postilla Nicandri ... in folio på Tÿska. itt band förährade i Testamente effter s. M. Eliam pastorem Arosiensem[1]. 1
Hand und hausbuch andre deel på tÿska och Esthiska. M. Joh. Stålij in 4to. 1
Anfÿrung zw der esthnisken sprach in 8vo M. Joh. stålij. förährade aff Episcopo D. Joh. Rudb. tå han igenkom ifrå mötet i Stocholm A. 1637.

Anno 1638.

D. Bernhardi Abbatis Clarevallensis opera omnia in Regali folio Basileæ trÿckte A. 1566. med spener. giffne til Nÿårs gåffua aff Episcopo. 1

Anno 1639.

Machumetis Alcoranum cum quibusdam alijs ejusque doctorum virorum Refutationibus ... etc. in folio giffne til Nÿårsgåffua ab Episcopo.

[Fol. 30 a:]

Conradi Gesneri liber 4tus in folio de piscibus et aquatilium Natura förährat til Testamente aff D. Joh. Rudbeckio Episcopo parasceve Michalis Archangeli.

Anno 1640.

Böker förährade aff E. och w. Lars grubb[2] castellano stocholmense.

Biblia Latina cum concordantiis V. et. N. Test. Lugduni a Stephano L. 1

Patres:

Dionÿsii Aerop. operum tres translationes in uno volumine. 1
Justini phil. et martÿris opera cum Eucherij operibus i itt band. 1
Cÿpriani et Clementis Alexandrini opera uthi itt band. 1
Hieronÿmi tomus 1mus et 2dus. 1
Augustini Operum tomus 1mus et 2dus. 1

---

[1] Elias Olai Helsingius. Domprost i Västerås, † 1637. [M. I: 77.]

[2] Lars Grubb. Underståthållare i Stockholm, öfverste, † i slaget vid Leipzig 1642. [Schröder, s. 9.]

Theologi.

Tomi Lutheri jenensis Germanici i 8 band. 8
Thomas de Aq^{no} super 1um sentent. 1
Repertorium morale Petri Berchorij Venetiis i trij band. 3
Reductorium morale super tota Biblia ejusdem. 1

Juridici.

Angeli Aretini commentaria super institutiones juris. 1
Vasquij controversiarum illustrium libri tres. 1
Decisiones Rotæ novæ et antiquæ, cum Additionibus. 1

Philosophi.

M. Severi Boetij opera philosophica. 1
Marsilij Ficini opera Basileæ. A. 1561. 1
Vicomercatus in 8 libr. phÿsicorum Aristotelis. 1
Alexander Aphrodisius in metaphÿs. Aristotelis. 1
Martinus Borrhai in Arist. Rhetorica etc. 1
Plotini opera philosophica. 1
Johanis Garhei Astrologia et Erasmi osv. opus mat. 1
Geographia Johanis Mÿricij. 1

[Fol. 30 b:]

Themistij opera Græce. 1
Nic. Copernici Revolutionum libb. 6 et Alvari Thomæ lib. De tripli motu i itt band et Annij q^{dam} 1
Aeliani Opera. 1
Bartholomeus Anglicus de rerum proprietatibus. 1
Aristotelis Ethica cum commentarijs. 1
Franc. Robertellus in Arist. artem poeticam. 1
Loci communes Joh. Stobei Græce et latine. 1

Oratores et Poetæ.

Oratorum veterum orationes, etc. 1
Poetæ Græci principes fere omnes. 1
Aristophanis comediæ Græce. [*11.*] 1
Juvenalis. 1

Historici.

Plutarchi parallela seu vitæ illustrium virorum. 1
Joh. Tritemius de scriptoribus Ecclesiasticis. [*124.*] 1
Conciliorum omnium tam Generalium quam particularium tomus 1^{mus} 2^{dus} et 4^{tus}. 3
Vitæ summorum pontificum. 1
L. Greg. Gÿraldi opera. 1

Grammatici et Lexicographi.

Priscianus et Varro. 1
Lexicon Græcum Basileæ. A. 1521. 1
Thesaurus Græcæ linguæ Henrici Steph. tw band. 2

Hæretici.

Catechesis Petri Canisij. 1
Confessio sÿnodi Petrocoviensis in polonia. 1
Summa Angelica de casibus conscientiæ. 1
Archiepiscopale Bononiense Coabr. Romæ. A. 1594. 1
Elucidatorium Ecclesiasticum critoverj. 1
Conradi Clingij de securitate conscientiæ catholicorum in Rebus Fidei et defensio libri interim. 1
Breviarium Moguntinense. 1
Petri Canisii de B. Virgine maria. 1
Conradi Brunii de Hæreticis lib. etc. 1
Stanislai Hosii opera Parisiis. 1
Farrago miscellaneorum Conradi Vimpinæ. 1

[Fol. 31 a:]

Böker förährade capitulo aff Episcopo samma år 1640.

Historici.

Herodotus och Plutarchi parallela seu de vitis illustrium virorum Græce i itt band. 1
Thucidides Græce. 1
Diodorus Siculus cum Darete phrÿgio et Dyctide Cretensi de Bello Trojano latine. 1
Procopius, Agathias, Jornandes de Bello Gothorum, persarum, vandalorum etc. Basileæ. A. 1531. 1
Jerusalem Johannis Heijdeni Francof. A. 1563. 1
Johannes Turpinus, Regino, Sigebertus, Lambertus Skafnaburgensis Fr. A. 1566 cum Trithemio Basileæ Anno 1559. 1
De origine Erroris H. Bullingeri. Tiguri A. 1568. 1

Theolog.

Postilla Germanica B. Lutheri Witeb. A. 1570. 1

Politisch in 4to.

Politisch probeersten Trajani Baccalii. A. 1620. 1

Hæretici in 4to.

Assertiones theologicæ de sacramento Eucharistiæ Emanuelis Vegæ. A. 1585. 1

Demonstrationes Religionis christianæ Fr. Sonni. Lova. Ano 1555. 1
Missale Romanum Antwerpiæ. A. 1596. in folio. 1

Theol. in 4to.

Abfertigung der zw Amberg Calviniscken biindleijter Witteberge. A. 1577. 1
Rettung und ferner ausführung wider den newen predigern zw Marpurg. Giessæ. A. 1606. 1
Tractatus de censuris ecclesiasticis, skriffuin. 1

Biblia in folio.

Biblia B. Lutheri cum summarijs etc. Germanica. Witteb. A. 1612. 1

Lexic.

Lexicon pentaglotton Valent. Skindleri. Hannoviæ A. 1617. 1

Mathemat.

Euclidis Megar. Geometria. Basileæ. Anno 1546. 1

[Fol. 31 b:]

in 4to.

Relatio Historica de colloquio Ratisbonensi Aeg. Hunnij cum colloquio ipso. et nonnullis aliis.
Diatribe paschalis vel Refutatio calendarij Gregoriani.
Cathechesis Heidelbergensis Svetice cum nonullis alijs.

in 8vo.

Homerus Græce et Latine i tw band Argentorati.
Euripides Græce.
T. Livius i fÿra band.
Polÿbius.

Effter S. Jacobum Rudbeckium Rect. sch. Hol.[1]

Julius Solinus polÿhistor cum Corn. Taciti Hist. Augusta in folio.
Postilla Petri Bessei Germanica Mogunt. in 4to.
Johannes de Cassia in Evangelia etc. in folio förährat aff Dno Erico Scribero past et pp. irestad[2]. [*117.*]
P. Rami Arith. et Geometria cum scholis matematicis eiusdem in Reg. 4to aff M. Matthiæ Alsb. L. ma.[3].

[1] Jacobus Bose Rudbeckius. Rektor i Örebro skola 1615, prof. och rektor vid Collegium illustre i Stockholm 1629, † 1640. Var bror till biskop Johannes Rudbeckius.

[2] Ericus Svenonis Scriberus. Kyrkoh. i Ihrsta 1632, i Hedemora 1643. † 1658. [M. I: 5.]

[3] Matthias Andreæ Alzbeckius. Mathes. lector 1632, kyrkoh. i Skerike 1640, † 1642. [M. I: 139.]

[Det följande af olika händer:]

Thesse Böcker äre aff Episcopo giffne til Capitlet Anno 1641.

Biblia Hebræa in Regal. 4to Wenetijs impressa.

Biblia Hebræa in fol. cum Novo Testto Græco cum vers. Lat. Bened. Ariomontani, impressa per Petrum Derarod. Anno 1619.

Biblia Latina. Tiguri Anno 1543.

Patres.

Orthodoxographia h. e. plurimorum antiquissimorum Patrum, qui alias seorsim non facile habentur simul impressa Basil.

[Fol. 32 a:]

Theologi.

Concordia christiana Theologorum confessionis August. på Tÿska, Trÿckt j Dresen Anno 1580.

Historici.

Dionÿsij Halicarnassi Antiq: Roman. libri undecim in fol. excussa Anno 1588.

Historia Olai Magni Gothi. Basil. 1567.

Historia Confessionis August. Davidis Cythræi. Rosthockij 1577.

Tyska in 4to.

Cl. Ptolom. opus Geographiæ Regal. in fol. Anno 1522.

Hæretici.

Hierarchiæ Ecclesiast. Assertio Alberthi Pigij. Colon. Ao 1538.

Controversiæ Præcipuæ in comitiis Ratisbonensibus tractatæ Coloniæ ejusdem. Ao 1542.

Doctrinæ jesuwitarum præcipua capita refutata a quibusdam theologis præsertim Wittaebero, Rupellæ Ao 1589 . j sex band in 8vo.

A Dno Adolpho Elai Tersero pastore Morensi[1].

Grammaticæ Latinæ Authores antiqui. Hannowiæ. Ao 1605.

De vero Verbi Dei Sacramentorum et Ecclesiæ ministerie libri duo Petri Wireti. Anno 1553.

Anno 1642.

Jacobi Zabarellæ opera Logica Phÿsica in folio, Anno 1587. et 1590. förährade aff Episcopo.

---

[1] Sid. 53: not 6.

[Fol. 32 b:]

Tractatus de Censuris Ecclesiasticis Bartholomæi Vgolini, Venetijs 1597. förähradt aff Episcopo.

Omnia Platonis opera, Basileæ. Anno 1539. Testamenterade aff S. M. Carolo Hisingio pastori in fellingsbro[1].

1643.

Conradus Pelicanus in Evangelistas et Acta Apost. imp. Tiguri 1587 gifwen efter S. Isaac i Odenswij[2].

Bargum seu paraphrasis Onteli in S. Biblia in folio Argentorati 1576. förährat af D. Episcopo.

Tomus 1. operum Lutheri lat. Vittebergæ 1546. giwen efter s. M. Ericum Holstenium[3].

Tomus II. Operum Rev. Viri D. Georgij Majoris, Homiliæ in Epistolas Dominic. Vittebergæ 1569. gifwen efter s. M. Ericum Holstenium[3].

Promptuarium Juris Vniversi per D. Martinum Dobbercinum Helmstadij 1589 . gifwen af D. Jacobo Magni feltpredikant[4].

Tomus II scriptorum Germ. ab Origine Mundi Gotfridi Viterbensis. gifwen efter s. M. Ericum H.[3].

Tomi Lutheri Vitteberg. Latini 5 band förährat af D. Carolo Hisingio pastore i fälensbroo[1].

---

[1] Carolus Olai Hisingh. Kyrkoh. i Fellingsbro, † 1642 .[M. II: 3.]

[2] Isacus Ingemari. Kyrkoh. i Odensvi, † 1642. [M. I: 367.]

[3] Magister Ericus Holst. Holstenius. Kyrkoh. i Stora Schedevi 1626, † 1640. [M. II: 428.]

[4] Jacobus Magni Montanus. Komminister i Kerrbo, regementspredikant 1636, var i Tyskland till 1642, kyrkoh. i Rytterne 1658, † 1666. [M. III: 474 och I: 292.]

Bilaga 2.

Förteckning på de inkunabler, som upptagas i Petri Olai

Bibliotheca sive Catalogus librorum templi & consistorij cathedralis Arosiæ[1]. *A. 1640.*

Biblia.

9. Bibl. Hieronymi *per Johannem Zaimer [!] Vlmens. A. 1484* [sic!]. 27.

Indices & Comment. Bibliorum.

1. Concordantiæ Bibl. *B. Jacobi. Noribergæ A. 1485.* 45.
2. Concordantiæ Bibl. *Conradi de Alemannia.* 44.

Scholastici.

1. Textus Sententiarum p. Lombardi. *Basileæ. A. 1486.* 103.
5. *Quæstiones ejusdē D. Thomæ [de Aquino] de Potentia Dei, de Malo etc. Arg. A. 1500.* 120.
6. Sermones M. Nicol. Blonij de *Tempore et Sanctis Arg. A. 1495.* 89.
10. Suma prædicantiū Joh. Bromiardi. *Noribergæ. A. 1485.* 72.
13. Operum Joh. Gersonis in 4to. 56.
16. Serm. Huggonis de Tempore. 69.

In Quarto.

2. Quæstiones Magistral. in Scotum, *Johannis de colonia.* Saknas.

Juridici.

6. Decretales cum suis summarijs Venet. A. 1494. 65.
7. Nora compilatio Decret. Gregorij. Venetijs. A. 1484. 64.
8. Summa super Titulos Decret. Hostiens. A. 1470 [!]. 68.
9. Pars Tertia super secundum Decret. Nicol. Galli Venet. A. 1477. 91.
10. Liber Sextus Decret. Bonifacij. Roma A. 1472. Saknas.

---

[1] Ex. af denna katalog äro mycket sällsynta. Upsala univ.-bibl. äger ett, hvilket i slutet har följande anteckning: Hanc ego bibliothecam custodiendam accepi ut Deo volente quantum in me est, si non auctiorem et meliorem, saltem non deteriorem successori relinquam. Petrus Olai Dalec. Testes Matthias Andreæ Alzbeckius.

12. Concord. Discordantiarum Iuris Paduæ. A. 1470 [!]. 62 [?].
13. Casus longi super Decret. Bernhardi. 24.
14. Vocabularius utriusqz juris. A. 1478. 134.
30. Felicis Malleoli Hamerlein de Nobilit. & Rusticit. A. 1444 [sic!]. 66, 67.

Grammatici & Lexicographi.

3. Cornu Copiæ Linguæ Lat. *Venetiis A. 1400* [sic!]. 99.

Philosophi.

3. Thomas de Aquino *super libros Arist. de anima, et libros Physicorum. Coloniæ A. 1489.* 80, 79, 105, 126.
13. Barthol. Anglicus *de Rerum proprietatibus. A. 1488.* 23.
14. Destructorium vitiorum. *Coloniæ A. 1485.* 48.

Oratores & Poetæ.

3. Laur. Vallæ *comment. in Salustium, Venet. A. 1497.* 114.
4. Antonini Mancinelli *comment. in juvenalem Venet. 1498.* 77 [?].
7. Aristophanis Comædiæ Græce. *Venetiis A. 1300* [sic!]. 11.

Historici.

14. Joh. Tritemius *de Script. Ecclesiasticis. Basileæ A. 1494.* 124.

Patres & Scholast.

Cypriani *opera.* 46.
Augustini varij Serm. Bas. A. 1495. 19.
Summa Angelica *de Casib. Conscientiæ Spiræ A. 1488.* Saknas.
Opus Parvorum Opuscul. Bonaventuræ *pars 1. Argentinæ A. 1495.* 35.

Juridici.

Decretum Gratiani *Moguntiæ A. 1472.* 61.
Sextus Decretalium *Bonifacij. Romæ A. 1472.* (Se ofvan juridici 10!). Saknas.

His accesserunt dum Catalogus imprimebatur.

Simon de Cassia *in Evangelia Dominicalia, etc.* 117.

Litteraturförteckning.

1. Tryckta arbeten.

Anrep. G., Svenska adelns ättartaflor. Stockh. 1858—88.

Bølling, J. A., Index librorum sæculo XVmo impressorum quorum exempla possidet Bibliotheca Regia Hafniensis. Hafniæ 1889—98.

Campbell, M. F. A. G., Annales de la typographie Néerlandaise au XVe siècle. La Haye 1874.

Castan, A., Catalogue des incunables de la Bibl. publique de Besançon. Besançon 1893.

Celsius, O., Bibliothecæ Upsaliensis historia. Ups. 1745.

Copinger, W. A., Supplement to Hain's Repertorium bibliographicum. P. 1—2. London 1895—1902. [Copinger.]

——, Incunabula biblica. London 1892.

——, Incunabula Virgiliana. (I Transactions of the Bibliograph. Soc., London, vol. 2. 1893—94.)

Daae, L., Matrikler over Nordiske Studerende ved fremmede Universiteter. Christiania 1885.

Dudik, B., Forschungen in Schweden für Mährens Geschichte. Brünn 1852.

Ekholm, A., Förteckning öfver biskopar i Västerås stift. (I Västmanl. fornminnesfören:s årsskr., 5.)

Fant, J. E. och A. Th. Låstbom, Upsala ärkestifts herdaminne. Del 1—3. Ups. 1842—45.

Hain, L., Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD typis expressi ... recensentur. Vol. 1—2. Tubingae 1826—38.

Hübl, A., Die Inkunabeln der Bibl. des Stiftes Schotten in Wien. Wien u. Lpz. 1904.

Katalog der im germanischen Museum vorhandenen ... Bucheinbände. Nürnberg 1899.

Klemming, G. E., Sveriges bibliografi 1481—1600. H. 1 (1481—1501). Ups. 1889. [Sveriges bibliografi.]

Kristeller, P., Die italienischen Buchdrucker- und Verlegerzeichen bis 1525. Strassb. 1893.

Molér, W., Förteckning på paleotyper i Västerås allm. läroverks bibliotek tryckta före år 1500. Västerås 1884. (Lärov.-progr.)

Monumenta Germaniæ et Italiæ typographica. Deutsche und italienische Inkunabeln in getreuen Nachbildungen ... Auswahl und Text von K. Burger. Lief. 1—8. Berlin 1892—1904. [Burger.]

Muncktell, J. Fr., Westerås stifts herdaminne. Del 1—3. Ups. 1843—46. [M.]

Odén, K. G., Östgötars minne. Stockh. 1902.

Olai, Petrus, Dalekarlus, Bibliotheca s. catalogus librorum templi et consistorii cathedralis Arosiæ. Västerås 1640.

Pellechet, M., Catalogue général des incunables des bibliothèques publiques de France. T. 1. Paris 1897. [Pellechet.]

——, Catalogue des incunables et des livres imprimés de MD à MDXX de la Bibl. publ. de Versailles. Paris 1889.

Peringskiöld, J., Monumenta Ullerakerensia. Stockh. 1719.

Proctor, R., An index to the early printed books in the British Museum. P. 1—2 : 1. London 1898—1903.

Publications of the type facsimile soc., London, for the year 1900—1903.

Samlaren, Svenska Litteratursällskapets tidskrift. Årg. 24 (1903).

Sammlung bibliothekswissenschaftlicher Arbeiten, hrsgb. von K. Dziatzko, fortges. von K. Haebler, H. 10 och 17.

Schröder, J. H., Historiola Bibl. Reg. Gymn. Arosiensis. Ups. 1811—16. (Diss.)

Scriptores rerum svecicarum medii ævi. T. 3: 2. Ups. 1871.

Strandberg, C. H., Åbo stifts herdaminne. Del 1—2. Åbo 1832—34.

Voulliéme, E., Die Inkunabeln der Kgl. Univ.-Bibl. zu Bonn. Lpz. 1894. (Centralbl. f. Bibl.-Wesen, Beih. 13.)

——, Der Buchdruck Kölns bis zum Ende des fünfzehnten Jahrhunderts. Bonn 1903. (Publ. der Gesellsch. für Rheinische Geschichtskunde, 24.) [Voulliéme.]

Warmholtz, C. G., Bibliotheca historica sueo-gothica. Stockh. 1782—1817.

2. Handskrifter.

Domkyrkoinventariet från 1619 [Liber templi Arosiensis].

Domkyrkans protokollsbok 1595—1603.

Herweghr, D., Samlingar till Västerås stifts historia.

Muncktell, J. F., Samlingar till Västerås stifts herdaminne. — Dessa samlingar innehålla en mängd autografer, hvilka varit till stor hjälp vid identifieringen af böckernas ägare.

